

Omakoti

KANTA-HÄME » NUMERO 1/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Yksityiset terveyspalvelut hyvinvointia tukemassa

Kattoremontin voi toteuttaa
talvellakin

18

Toimivampi koti tavaraa
karsimalla

21

Laatu LKV
HUOLTOA KÄSITTELE

LAADUKASTA
KIINTEISTÖNVÄLITYSTÄ
KIINTEILLÄ
VÄLITYSPALKKIOILLA

MIKA LEHTONEN

kiinteistönvälittäjä LKV
p. 050 476 2332
mika@laatulkv.fi

PIIA HEIKKILÄ

yrittäjä, kiinteistönvälittäjä LKV
p. 050 452 5254
piia@laatulkv.fi

KIINTEÄT VÄLITYSPALKKIOT

asunto-osakkeet

1h 3 300 € 3h 4 300 €
2h 3 800 € 4h 4 800 €

kiinteistöt 6 800 €

Hinnat sisältävät alv. 25,5 %.
Asiakirjakulut maksetaan erikseen.

Hämeen Laatu LKV Oy
Arvi Kariston katu 13
13100 Hämeenlinna

www.laatulkv.fi
[@laatulkv](https://www.instagram.com/laatulkv)

KAIKKI KIINTEISTÖN PALVELUT NYT SAMAN KATON ALTA!

Olemme keskittyneet monipuolisiin
kiinteistöhuollon sekä siivouksen tehtäviin.
Meiltä saat kaikki kiinteistösi palvelut!

MEILTÄ MYÖS LVI-PALVELUT KAIKKIIN
KOhteisiin RIPEÄSTI JA AMMATTITaidolla

LVI-palveluumme kuuluvat muun muassa:

- Vesikalusteiden asennus, huolto ja korjaus
- Viemärijärjestelmien asennus ja saneeraus
- Lämmitysjärjestelmien asennus, huolto ja säätö
- Ilmanvaihtojärjestelmien asennus, huolto ja saneeraus

Ota yhteyttä ja pyydä
tarjous paikalliselta:
Kanta-Hämeen Kiinteistöala Oy
puh. 040 451 0881
toimisto.hameenlinna@khkiinteistoala.fi

 Kanta-Hämeen
Kiinteistöala

 phm partner

Monilokerokeräys - kätevää kierrätyspiste omassa pihassa

Monilokeroinen jätteistä tuo pientaloasukkaalle kätevän kierrätyspisteen omaan kotipihaan. Ei enää jätteiden kuljettamista eikä keräyspusukoita tai -purkkeja auton takakontissa kierimässä!
Monilokeroastiassa on omat lokerot neljälle eri pakkausjätelajille: muovi-, kartonki-, metalli- ja lasipakkaukset.

Monilokerokeräys on vapaaehtoinen lisäpalvelu, joka on tarkoitettu ensisijaisesti pientaloille, mutta se soveltuu myös 1-4 asunnon taloyhtiöihin.

Lue lisää palvelusta ja sen saatavuudesta eri alueille osoitteessa www.kiertokapula.fi tai oheisen QR-koodin kautta.

Monilokeroastian tyhjentää tarkoitukseen suunniteltu monilokeroinen jäteauto. Astian kaikki lokerot tyhjenetään samalla kertaa jäteauton vastaaviin lokeroihin. Näin jätelajit pysyvät toisistaan erillään ja raaka-aineet saadaan parhaiten kiertoon.

KIERTOKAPULA
VASTUULLISIA YMPÄRISTÖTEKOJA

www.kiertokapula.fi

terassilasitukset | lasikatot | lasikaiteet | lasiterassikonaisuudet

Kuntoiluhuone, eläinhuone, olohuone, ruokahuone

Rakennamme onnellisia oloiloja

Glasluckan

Suomen Glasluckan Oy | Puh. 03 588 7385 | myynti@glasluckan.fi | www.glasluckan.fi

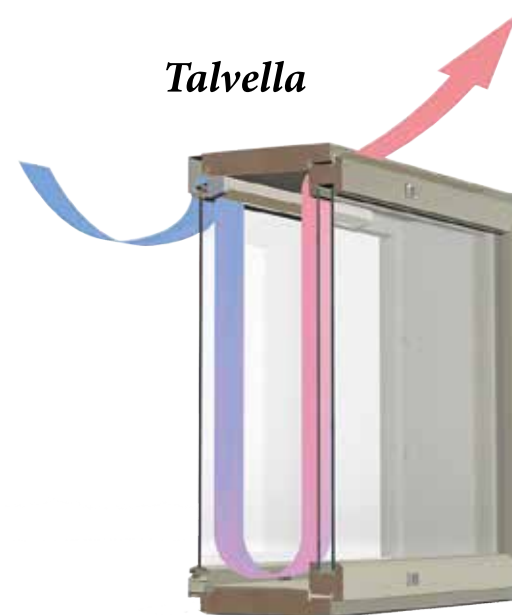
Kotimaisen Air Termicon avulla ikkunan hukkalämpö ja aurinkotehot talteen

Korvausilmaventtiilien vähyys tai puuttuminen kokonaan aiheuttavat monissa tilanteissa alipainetason liiallisen nousun huoneistossa. Asumisterveysasetuksen mukaan tason kuuluisi olla alle -15 Pascalia.

Kovassa alipaineessa ilma tulee epäpuhtaana rakenteiden läpi saastuttaen sisäilmaa ja lisäten energiakustannuksia. Huonon sisäilmaa voidaan parantaa Air Termico tuloilmaikkunaventtiileillä.

Air Termico tuloilmaikkunaventtiilin avulla ilma lämpenee ikkunan välitilassa ja sisään puhaltuva tuloilma on pakkasäässä jopa 20 astetta ulkoilmaa lämpimämpää.

Tuloilman lämpenemisen takia vedon tunne vähenee ratkaisevasti, myös huoneilman laatu paranee riittävän korvausilman saannin ja tehokkaan suodatuksen vuoksi.

Air
TERMICO
Ekologista energiansäästöä

Lisätiedot ja tarjouspyynnöt:

www.dir-air.fi | asiakaspalvelu@dir-air.fi | +358 10 4215 700
www.airtermico.fi | asiakaspalvelu@airtermico.fi | +358 50 3005 474

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	10
Nro 2/2026	vko	18
Nro 3/2026	vko	27
Nro 4/2026	vko	39
Nro 5/2026	vko	48

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 16 000 kpl

Pientalot Hämeenlinnan, Hattulan, Janakkalan, Hauhon, Lammin ja Tuuloksen taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuvat

Pääkuva Joona Kotilainen /
Kuvia Suomesta

Silmäkulma Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

12 Remontilla vauhditusta omakotitalon myyntiin

Freepik

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Yksityiset terveyspalvelut
- 9 Omakotiasumisen lakikiemuroita
- 11 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 12 Kodin arvoa nostavat remontit
- 16 Ylimääräinen kylpyhuone omakotitaloon
- 18 Kattoremontti talvella
- 21 Tavarankarsiminen
- 23 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Laittaako sähkön tehomaksu arjen uusiksi?

Energiavirasto julkaisi loppuvuodesta 2025 määräysluonnoksen, joka sai monen omakotiasujan niskakarvat nousemaan pystyyn. Luonnos sisälsi ehdotuksen sähkön tehomaksusta eli ylimääräisestä lisämaksusta, jonka sähköyhtiön asiakas joutuisi maksamaan kulutushuipusta kuukaudelle, mikäli hänen sähkönsiirtosopimuksensa siis moisen tehomaksun sisältää.

Ehdotuksen mukaan tehomaksu määräytyisi jatkossa 15 minuutin huipputehon mukaan viisi kilowattia ylittävän tehon osalta. Muun muassa Omakotiliitto älähti asiasta heti tuoreeltaan, pitäen esitettyä viiden kilowatin tehomaksurajaa aivan liian alhaisena tavanomaiseen arkikäyttöön nähden. Esimerkiksi samanaikainen sähköauton lataus ja sähkökiukaan lämmitys, suihkussa käynti ja ruuan valmistus uunissa nostavat omakotitalon kulutuksen äkkiä esitetyn rajan yli. Myös huipputehon 15 minuutin mittausaikaa pidettiin liian lyhyenä.

Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2029, mutta sähköverkkoyhtiöt voivat alkaa noudattaa sitä vaikka jo tänä vuonna, kun määräys on hyväksytty. Perimmiltään tavoitteena on tasoittaa sähkönkäytön tehohuippuja ja näin tasapainottaa sähköverkkomme kuormitusta. Toteutuessaan määräys tulee kuitenkin edellyttämään omakotiasujilta uudenlaista ajattelua arkeen, ja kenties uusia teknologisia ratkaisuja tuomaan joustoja ja suunnitelmallisuutta sähkönkulutukseen.

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

Kantojyrsintää vuodesta 1992

AMMATTITAITIDOLLA JA KOKEMUKSELLA

- Vaikeiden PIHAPUIDEN KAATO
- KANTOJEN JYRSINTÄÄ
- Vakuutukset on.
- Puiden kaadot myös kourasaha-autolla.

Markku
Huostila

MH-KANTO

0400 627 099
www.mhkanto.fi

Rakentaminen on TAITOLAJI, joka meillä on hyvin hallussa!

TERAK OY
RAKENNUSLIIKE

Ota yhteyttä!
0400 680 878 - www.terak.fi

» LYHYESTI

Halpalaitteiden paloriskit unohtuvat helposti ostohuomassa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti marraskuussa, aivan joulun ostoshuuman ja Black Fridayn alla, että halpaverkkokaupoista tilatut sähkölaitteet voivat aiheuttaa paloriskin ja sähköiskun vaaran.

Nettishoppailu voi säästää aikaa, rahaa ja vai-vaa, mutta vain, jos ostokset tehdään harkiten. Hetken huumassa tehty tilaus voi johtaa petty-mykseen tai jopa suurvahinkoon, jos esimerkik-si edullisesti ostettuun sähkölaitteeseen tulee vika.

Sähkön aiheuttamat rakennuspalot ja raken-nuspalovaarat aiheuttavat Turvallisuus- ja ke-mikaaliviraston Tukesin mukaan pelastuslaitok-sille vuosittain yli 2 000 hälytystehtävää. Tur-vassa on havaittu, että sähkölaitteiden ja laturien vioista aiheutuvat tulipalot ovat olleet kasvussa.

– Osassa tapauksista laite on tilattu halpa-verkkokaupasta. Vaikka vahinkoja korvataan, ne aiheuttavat aina huolta ja harmia ja joskus me-netyksiä, joita raha ei korvaa, sanoo Turvan pal-velupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Tulipaloriski voi syntyä, jos laitteessa on val-mistusvirhe, huonolaatuisia osia tai se ei kestä Suomen sähköverkon jännitettä. Erityisesti hal-patuotteissa voi olla puutteita ylikuumenemis-suojauksessa, ja laturit voivat aiheuttaa oikosu-lun tai ylikuumenemisen.

– Halpaverkkokaupasta tilatun laitteen aihe-uttama tulipalo on pahimmillaan tuhonnut koko kodin. Eräässä tapauksessa latauksessa ollut sähkölaite johti yli 300 000 euron palovahin-koon. Turvallisuudesta säästäminen voi lopulta koitua erittäin kalliiksi, Hämäläinen jatkaa.

Muista nämä turvallisuusvinkit sähkölaitteiden kanssa

Turvallinen ostaminen alkaa luotettavasta verk-kokaupasta. Varmista, että verkkokauppa on tunnettu ja toimii EU:n lainsäädännön mukai-sesti. Epäilyttävän halpa hinta voi tarkoittaa, että tuotetta ei ole testattu turvallisuusstandar-dien mukaan.

Tuotteiden latureina on suositeltavaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä, laadukkaita latureita.

Tulipaloriskin voivat aiheuttaa myös vikaantu-neet sähkölaitteet, kuten televisio, tietokoneet, kylmälaitteet, pesukoneet ja laturit. Jos jotain vikoja ilmenee, pistorasia tai laite tulee ottaa pois käytöstä ja tutkituttaa vika ammattilaisel-la mahdollisimman pian vian havaitsemisen jäl-keen.

Toimi oikein sähköpalon sattuessa

Katkaise virta mahdollisimman nopeasti. Irrota laitteen virtapistoke, jos se on turvallista.

Jos pistoketta ei voi irrottaa, sulje tai irrota su-lake virran katkaisemiseksi.

Tukahduta alkava palo käsisammuttimella, sammutuspeitteellä tai paksulla matolla (ei kui-tenkaan muovi- tai tekokuitumatolla).

Huomioi, että akkulaitteiden palo voi olla eri-tyisen vaikea sammuttaa itse.

Tulipalotilanteessa tärkeintä on huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta. Jos palo leviää tai on hallitsematon, poistu välittömäs-ti, sulje ovet perässäsi ja soita hätänumeroon 112.

Tilkkuilu mahdollistaa luovuuden ja kierrätyksen

Taitoliitto valitsi vuoden 2026 kä-sityötekniikaksi tilkkuilun. Tilkkui-lussa eli tilkkutöissä yhdistyvät pe-rinteet ja rajaton määrä luovuut-ta. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää huk-ka- ja ylijäämäkankaita käsityöhar-rastuksessa.

– Tilkkutöihin voi hyvin käyttää uusien materiaalien sijaan myös muista käsitöistä jääneitä kan-gaspaloja tai kierrätysmateriaale-ja. Näin sellaisetkin palat, joita ei muuten voisi hyödyntää, tulevat järkevään käyttöön, sanoo Taitoliit-ton toiminnanjohtaja **Minna Hyy-tiäinen**.

– Ajan saatossa olemme osin ka-dottaneet ymmärryksen materi-aalien arvokkuudesta. Nyt on hyvä hetki pysähtyä pohtimaan neit-seellisten materiaalien tuotannon ympäristökuormaa sekä tekstiili-teollisuuden ylijäämäateriaalien hyötykäyttöä. Kaikenlainen mate-riaalien elinkaaren pidentäminen

on vastuullisempaa kuluttamista.

Käytännön tarpeista luovaksi taiteeksi ja harrastukseksi

Monipuoliset tekniikat avaavat tilkkutöistä kiinnostuneelle lähes rajattomasti erilaisia tapoja, kurinalaisesta ja tarkasta mallin mukaisesta ompelusta vapaaseen tilkku-maalaukseen. Kierrätysmateriaa-lien käytössä tilkkuompeijan kan-nattaa kiinnittää huomiota mate-riaalien laatuun: tilkkutyössä kan-kaiden olisi hyvä olla keskenään samanpaksuisia ja -laatuisia.

Suomessa tilkkutöiden perinne on saanut vaikutteita muun muas-sa Pohjois-Amerikkaan suuntau-tuneen siirtolaisuuden ja paluu-muuton myötä, joka toi vaikutteita 1900-luvun alkupuolella erityises-ti Pohjanmaan rannikkoseuduille. Teollisen tekstiilituotannon ja talo-udellisten muutosten myötä koti-talouksien tilkkutyöt ovat muuttu-

neet välttämättömästä tarpeesta harrastukseksi.

Nykyään tilkkutyötä tehdään sekä perinteisin mallein että hy-vin modernina, taiteellisenä ilmai-suna. Suomessakin toimii useita tilkkukiltoja, joissa tilkkuilu on mitä suuremmassa määrin myös yhteisöllistä oppimista ja taitojen jaka-

mista.

Tilkkutyö ei ole siis vain tekniikka – se on ajattelutapa, jossa jokai-nen pala on mahdollisuus, kuvailee Taitoliitto. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä tilkkutöitä, vaan tilkkuilussa tärkeää on erilaisten tekniikoiden, materiaalivalintojen ja tapojen hy-väksyminen.

Erik Mclean / Unsplash

Kiinteistöjen järjestelmät kuntoon ennen pakkasia

Järkevää kiinteistön ylläpitoa on varmistaa kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta jo ennen kovinta talvea. Motiva nosti aiheen esille tiedotteessaan jo loppuvuodesta ja korosti, että myös energiankulutus pysyy kurissa, kun laitteet ja järjestelmät toimivat oikein. Oikeat säädöt ja asetukset pitävät niin ikään huolta tilojen viihtyisyydestä.

– Rakennusta ei pidä lämmittää tuloilman kautta, jollei kyseessä ole ilmalämmitteinen kohde. Eli tuloilman sopiva lämpötila kannattaa asettaa välille 16–18 celsiusastetta. Näin ilma vaihtuu tehokkaasti eri tiloissa eikä lämmin ilma jää katonrajaan. Tuloilma lämpenee huonetilassa sitten sopivaksi lämmitysjärjestelmän avulla, muistuttaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tarkista, varmista ja säädä oikein

Kun ilmanvaihdon nestekiertoinen lämmöntalteenottojärjestelmä on puhdas ja sen LTO-pii-

rin glykolipitoisuus oikea, se toimii tehokkaasti. Muun tyyppisissä LTO-malleissa puhtauden lisäksi keskeistä on tiiveyden varmistaminen.

– Erityisesti talvella tarpeenmukaisesta ilmanvaihdosta on hyötyä, jottei tuhlata turhaan energiaa. Myös lämpötilat kannattaa säätää tilakohtaisesti. Oleskelutiloissa oikea lämpötila on 20–21 C, porrashuoneissa 16–18 C ja muissa tiloissa, kuten varastoissa 10–12 C. Autotalissa riittää 5 C, Tolvanen lisää.

Sähköisiä lisälämmittimiä ei normaalisti tarvita, kun lämmitysverkosto on tasapainossa ja toimii suunnitellusti. Ennakoivassa lämmityksessä varataan lämpöä rakennukseen ennen pakkasjaksoa tai sähkön hintapiikkejä, erityisesti sähkölämmitys- tai lämpöpumppukohteisissa.

Sähkön tehopiikkejä voi pienentää esimerkiksi ajoittamalla ilmanvaihtolaitteiden käynnistymisen eri ajankohtiin. Myös autosähköla-
taukseseen voi tarvittaessa asettaa rajoituksia.

Samalla tasaantuu tehontarve. Lämpöpumppujen ja muiden lämmityslaitteiden toiminta on varmistettava ja tarvittaessa huolehdittava huollosta ennen kovimpia paukkupakkasia. Lämpöpumpun toimintaa kannattaa seurata ja vikailmoituksiin reagoida pikaisesti, jottei lämpöpumppu jää tuottamaan lämpöä sähkövastuksilla.

Automaatio ja anturit tarkistuslistalle

Hybridilämmityksessä säädöt ja automaatio ovat keskeisiä. On harkittava tarkkaan, milloin kannattaa hyödyntää lämpöpumppua ja milloin kaukolämpöä. Erityisesti uusien asennusten jälkeen on varmistettava ohjauksen toimivuus. Automaatiota kannattaa seurata ja mitausantureiden toiminta korjata tarvittaessa. Kiinteistöjen käyttäjiltä voi kysyä palautetta tilojen viihtyisyydestä, rakennuksen toiminnasta ja sisäilmasta.

Kaukosäädin on kodin yllättävä bakteeripesäke

Milloin olet viimeksi puhdistanut television kaukosäätimen? Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** epäilee, että suurin osa suomalaisista ei osaa vastata kysymykseen. Kaukosäädin on kuitenkin monen yllätykseksi yksi kodin likaisimmista esineistä.

– Kaukosäädintä kosketaan päivittäin, mutta sen puhdistaminen unohtuu helposti. Kun useat ihmiset käyttävät samaa laitetta, bakteerit kulkeutuvat kädestä toiseen ja pöpöt leviävät, Alastalo kertoo.

Syksyisin flunssien, norovirusten ja muiden tautien leviämiskäsi on erityisen suuri. Yksinkertaisilla toimilla, kuten kaukosäätimen säännöllisellä puhdistamisella, voi vähentää tartuntojen määrää kotona.

– Kodin siivouksessa keskitytään usein näkyvästi likaisiin kohteisiin, kuten lattioihin ja tasoihin. Todelliset bakteeripesäkkeet ovat kuitenkin usein esineitä, jotka eivät näytä likaisilta, mutta joita kosketaan jatkuvasti. Kaukosäätimen pyyhkiminen kerran viikossa ja sairastelukauden aikana useamminkin voi eh-

käistä koko perheen sairastumista, Alastalo sanoo.

Puhdista myös kahvat, nupit ja valokatkaisijat

Näppärimmin kaukosäätimen puhdistus onnistuu kevyesti kostealla siivousliinalla ja vanupuikolla, jolla pieniinkin väleihin pääsee käsiksi. Halutessaan kaukosäätimen voi myös desinfioida pyyhkimällä sen talouspaperilla ja tipalla käsidesiä. Alastalo muistuttaa, että patterit tulee aina poistaa laitteesta ennen puhdistuksen aloittamista ja antaa laitteen kuivah-
taa kunnolla ennen niiden takaisin laittamista.

Kaukosäätimen lisäksi säännöllinen puhdistus kannattaa tehdä myös tietokoneen näppäimistölle, hiirelle ja pelikonsoleille sekä valokatkaisijoille, kahvoille ja kodinkoneiden nupeille.

– Tiheästä käsi- ja kasienpesusta ei juuri ole hyötyä, jos päivittäin koskettavat esineet jäävät puhdistamatta, Alastalo toteaa.

Flunssakaudella hän neuvoo kiinnittämään huomiota myös tiheään käsipyyhkeiden ja siivousliinojen pesuun.

Freepik

**Terveys-
teema**

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Terveyttä ja hyvinvointia – mutta mistä?

Suomen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat myllerryksessä samalla kun väestö ikääntyy, ylipainon määrä on nousussa ja kokemus henkisestä kuormituksesta kasvanut. Muutospaineissa myös yksityisten terveyspalveluiden rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on menossa uusiksi.

On hyvin tunnettu tosiasia, että uudenvuodenlupauksilla on tapana saada kuntosalit täyttymään alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaikuttaa kiinnostavan suomalaisia kuitenkin jo muiltakin osin – ja hyvä niin. Esimerkiksi vuonna 2024 julkaistut ruokasuositukset näkyivät lihajalosteiden ja leikkeleiden myynnissä, jonka marraskuussa kerrottiin kääntyneen viime vuoden aikana las-

kuun.

Samaan aikaan sosiaali- ja terveyspalvelumme ovat kuitenkin myllerryksessä. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) julkaisi syksyllä vuoteen 2040 ulottuvan sote-visiona, jossa tuotiin esille sote-palveluiden ydinongelmia. Visiossa todettiin muun muassa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden olevan nykyisellään riittämätön, ja monikanavaisen sote-järjestelmän vaikea ohjata.

Tilanteeseen tavoiteltiin korjausliikettä perustamalla hyvinvointialueet, joihin on kuitenkin kohdistunut viime vuosina suuria säästöpaineita. Vaikka sote-uudistus koski varsinaisesti vain julkisia palveluita, se on vaikuttanut myös alan yksityisiin toimijoihin. Toimiala on yleisesti suurten muutosten äärellä, toteaa terveyspalvelujohtaja, asiantuntijalääkäri **Emma Kajander** Hyvinvointiala Hali ry:stä.

– Kaikki, mikä tapahtuu julkisissa sotepalveluissa, oli se sitten hyvää tai huonoa, heijastuu yksityisiin palveluihin ja niiden kysyntään.

Yksityinen sektori tuottaa osan julkisista palveluista

Hyvinvointiala Hali ry edustaa sosiaali- ja terveysalan yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jäseninään noin 1500 alan toimijaa. Emma Kajander

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa.

kertoo jäsenkunnan sisältävän niin suurimpia sotealan yrityksiä kuin esimerkiksi pieniä hoiva-alan palveluntuottajia.

– Jäsenemme tuottavat aika paljon myös julkisia palveluita. Hoivapalveluja ostetaan vaikka näiltä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön sote-visio nostikin esille myös niin sanotun monituottajuuden roolin palveluiden saatavuudessa. Kajander toteaa, että monituottajuutta tarvitaan, jotta hyvinvointialueiden vastuulla olevat palvelut voidaan ylläpitää järjestä.

– Niitä voivat tuottaa sekä hyvinvointialueet itse, mutta myös yksityiset yritykset, järjestöt ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Hyvinvointialueet ovat kuitenkin ryhtyneet säästämään myös ostopalveluista, mikä voi pahimmillaan ennen pitkää heikentää palvelujen saatavuutta. Yhtenä ratkaisuna rajallisiin sote-resursseihin Kajander esittää valinnanvapausmallia, jossa soten rahavirrat seuraisivat asiakasta tämän haluaman palveluntuottajan pariin. Näin voitaisiin kenties saada myös uusia pieniä palveluntuottajia niille paikkakunnille, joissa hyvinvointialueet ovat lakkauttaneet terveyskeskuksen.

– Ei tarvitsisi aina olla isoa sotekestusta kaikkein palveluineen, vaan aika monelle voisi riittää peruspalveluna, että olisi lääkäri-hoitaja -pari.

Työvoiman saatavuudessa odotettavissa haasteita

Hyvinvointialueiden viimeaikaiset säästökuurit ja henkilöstövähennykset ovat Kajanderin mukaan johtaneet vähän yllättäenkin siihen, että tällä hetkellä työvoimaa on sote-sektorilla yhtäkkiä poikkeuksellisen hyvin saatavilla.

– Nyt juuri sattuu olemaan tällainen suvantovaihe. Hyvinvointialueet ovat säästäneet myös siinä, että on ollut ennätyksellisen paljon yt-neuvotteluja ja vähennetty työnte-kijöitä.

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa. Kajander arvioi alan ammattilaisista tulevan suuri pula jo ennen 2030-lukua.

– Se johtuu siitä, että väestö vanhenee niin paljon, että palvelun- ja hoivantarve kasvaa ja hoidontarve kasvaa. Pienemmät ikäluokat eivät voi olla sellaisia, että kaikki niissä kouluttautuvat sote-alalle.

Vaikka tekoälystä ja teknologian kehityksestä odotetaan helpotusta tilanteeseen, työvoiman riittävyys tulee hänen mukaansa olemaan lähivuosikymmeninä yksi alan suurimpia haasteita.

Kelan valinnanvapauskokeilu on koettu toimivaksi

Kela aloitti syyskuussa 2025 valinnanvapauskokeilun, jonka puitteissa 65 vuotta täyttäneet voivat käydä yksityisellä yleislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla. Kokeilun sisältämien käyntien määrä kuten niihin sisällytetyt tutkimukset ovat kuitenkin rajallisia.

Haastattelun hetkellä marraskuussa kokeilua oli takana runsas pari kuukautta. Emma Kajander toteaa kokeilun käynnistyneen hyvin.

– Arviomme mukaan ensimmäisen parin kuukauden aikana sen piirissä on luultavasti tehty suunnilleen 20 000 käyntiä.

Heidän tietonsa pohjautuvat kuitenkin osin Hali ry:n jäseniltä kerättyyn tietoon. Kajander huomauttaa Kelan tilastojen perustuvan korvausten maksuhetkeen eikä asiakaskäynnin ajankohtaan, joten ne laahaavat hieman jäljessä. Jäsenet ovat keränneet myös palautetta asiakailtaan.

– Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että hoitoon on päässyt nopeasti ja että he ovat itse saaneet määritellä hoidon tarpeen,

Kajanderin näkemyksen mukaan myös palveluntuottajat ovat olleet kokeiluun tyytyväisiä. Etenkin järkevän kattohinnan määrittely eri tutkimustoimenpiteille on vaatinut tarkkaa harkintaa. Hän pitää sitä kuitenkin onnistuneena.

– Tähän on lähtenyt mukaan hyvin satoja palveluntuottajia ympäri Suomen – mutta ei mitenkään yltiöpäisen innostuneena, mikä viittaisi siihen että korvaustaso olisi liian korkea.

Valinnanvapauskokeilu antaa tilaa myös päivityksille

Kajander kehuu valinnanvapauskokeilun suunnittelua onnistuneeksi. Joustavana sitä voidaan tarvittaessa päivittää, mikäli muutostarpeita ilmenee, ja uusien palveluntuottajien on helppoa liittyä siihen mukaan myöhemminkin. Hän uskookin uusienkin toimijoiden innostuvan nähdessään miten esimerkik- »

UUDET HAMMASPROTEESIT, KORJAUKSET JA POHJAUKSET

Ilmainen tarkastuskäynti!

Esteetön kulku

HAMMASLABORATORIO

WANA JAN HAMMAS

Ajanvaraus 040 6671 990

Erikoishammasteknikko Jaakko Vähäyylkkä
Palokunnankatu 21 a 1, 13100 Hämeenlinna

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

TIIRIÖN APTEEKKI

www.tiirionapteekki.fi

**KEITO K10T
ITSEPALVELUMITTAUSPISTE**

Terveysmittauslaite ainoana
Hämeenlinnassa Tiiriön apteekissa
- tervetuloa tutustumaan!

**Wartiamäentie 2, Prismakeskus
13130 Hämeenlinna**

puh. 03 61 500 500
tiirion.apteekki@apteekit.net
Avoinna: ark. 9-19, la 9-17, su suljettu

Lämpimästi tervetuloa palveltavaksi!

Elämänmittaista

huolenpitoa.

**Tiiriön
Apteekki**

Jalkahoitopalvelut kotikäyntinä
40km säteellä Hämeenlinnasta

 Lumoavat Jalat
Taina 050 4422 043
www.lumoavatjalat.fi

OPTIKKO KIVINEN

Näkemisen arvoinen palvelu.
Palokunnankatu 16, Hämeenlinna / P.075 7580 900
Kauppakuja 2, Turenki / P.075 7580 990
Lamminraitti 18, Lammi / P.075 7580 901
www.optikkokivinen.fi

Jalkahuolto
Kosmetologinen hoitola
TÄYDEN PALVELUN HOITOLA

Mira Bothas - Saarenhanta
SKY- Cidesco- kosmetologi, Jalkaterapeutti (AMK)

Johanna Piironen *Mari Vaattovaara* *Tytti Lievenen*
SKY- kosmetologi Jalkaterapeutti (AMK) Jalkaterapeutti (AMK)

03-6537688 • Saaristenkatu 3 • www.jalkahuolto-kosmetologinenhoitola.fi
<https://booksalon.fi/jalkahuolto-ja-kosmetologinenhoitola>

si suuremmat ovat onnistuneet.

– Ja voi jopa muodostua ihan uusia yrityksiä, jotka ovat huomanneet, että tässä voi olla heille mahdollisuus toimia markkinoilla.

Kajander kertoo pohtineensa aluksi, oliko kokeiluun sisällytetty tutkimusvalikoima liian suppea laboratoriokokeiden ja erityisesti röntgentutkimuksen suhteen. Sillä on kuitenkin pärjätty hänen mukaansa yllättävän hyvin.

– Uskon, että kun kokeilussa menään vähän pidemmälle, pitää kuitenkin keskustella olisiko siihen järkevää sisällyttää enemmän kuin kolme käyntiä vuodessa.

Vaikka vain harva tarvitsee niin paljon palveluita, hoidon jatkuvuuden vuoksi hänen mielestään olisi arvokasta, että asiakkaat voisivat jatkaa hoitoaan samassa paikassa. Nyt asiakas voi käydä kolme ensimmäistä kertaa yksityisellä, mutta joutuu sen jälkeen jatkamaan hoitoaan julkisella puolella.

Terveyspalveluiden trendinä digitaalinen seuranta

Kajander toteaa monien olevan hyvin kiinnostuneita hoitamaan terveytään ja ennaltaehkäisemään vaivoja. Vastaanotoilla on huomattu entistä useampien asiakkaiden harrastama terveyden ja kunnon optimointi ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämi-

nen terveyden seurannassa.

– Ja he myös käyttävät erilaisia apuvälineitä siihen; älykelloja, unen monitorointia ja aktiivisuuden monitorointia, tämän tyyppistä. Kyllä ne tulevat esille esimerkiksi siellä lääkärin vastaanotolla ihan eri tavalla kuin 10 vuotta sitten.

Yksityisten terveyspalveluiden pääpaino on Kajanderin mukaan edelleen perinteisessä terveydenhuollossa. Asiakkaat kuitenkin hakeutuvat nykyisin terveyspalvelujen pariin ollessaan huolissaan esimerkiksi muuttuneesta pulssiprofiilistaan tai heikentyneestä unenlaadusta.

– Ja sitten ollaan hyvin kiinnostuneita siitä miten pitäisi syödä, ja mitatautamaan erilaisia pitoisuuksia veressä.

Samalla väestön ikääntyminen, suomalaisten kasvanut ylipaino ja yleistynyt liikkumattomuus ovat olleet jo pitkään terveysalan haasteina. Kajander mainitsee yhtenä riskitekijänä myös istumatyön. Asia ei kuitenkaan ratkea tuijottamalla sitä, miten paljon viikkoonsa saa mahdollistettua suunniteltua liikunnanharrastamista. Sen sijaan hän kehottaisi ihmisiä panostamaan aktiiviseen arkeen.

– Kaikki sellainen kävely, tekeminen ja puuhastelu on äärimmäisen hyvä. Ja mitä enemmän on ikää, sitä tärkeämpää on, että pysyy myös liikkeellä.

Jasmine Lin / Pixabay

Hyvinvointia arkeen oikealla ravinnolla

Hyvinvointi syntyy pienistä teoista, mutta toisinaan nekin ovat työn takana. Esimerkiksi jo pari tuntia reipasta hikiliikuntaa viikossa tekee elimistölle hyvää. Jos se ei ole mahdollista, päiviin kannattaa mahduttaa arkiliikuntaa mahdollisuuksien mukaan. Aikuinen tarvitsee myös 6-10 tuntia unta, jonka saamiseksi nukkumaanmeno aika kannattaa pitää säännöllisenä.

Myös ravinto on tärkeä osa hyvinvointia. Vuonna 2024 uudistetut ravitsemussuosituksot saivat suomalaiset vähentämään leikkeleiden ostamista ja lisäisivät tofua myyntiä. Seuraavat simpellit keinot auttavat muuttamaan ruokavalion terveellisempään suuntaan:

1. Kasvisruokapäiviä sekasyöjällekin

Aikuisen pitäisi syödä kasviksia, hedelmiä ja marjoja 500–800 g päivässä. Valitse monen värisiä kasviksia, marjoja ja hedelmiä, niin saat monipuolisesti vitamiineja ja muita suojaravintoaineita.

2. Syö enemmän kuitua

Suoliston hyvinvointi vaikuttaa koko kehoon ja mieleen, ja suolistomikrobit tarvitsevat kuitua. Kuitu pitää myös verensokerin tasaisena ja parantaa siten virkeyttä. Kuitua saa täysjyväviljasta, runsaskuituisesta leivästä, syömällä runsaasti kasviksia ja lisäämällä ruokavalioon palkokasveja ja pähkinöitä.

3. Vähennä tyydyttyneitä rasvoja

Tyydyttynyt rasva lisää kehon matala-asteista tulehdusta ja nostaa huonon LDL-kolesterolin määrää. Tyydyttyneen rasvan karsiminen vähentää riskiä sairastua moniin kansansairauksiin. Voi kannattaa siis vaihtaa välillä oliivi- tai rypsiöljyyn, liha rasvaiseen kalaan ja juusto avokadoon. ■

Lähde: www.yliopistonapteekki.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotiasumisen lakikiemuroita

Naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki toimivat yleisinä ohjenuorina myös omakotialueilla ja määrittelevät omakotiasujan oikeuksia ja velvollisuuksia. Naapureiden kesken voi silti syntyä erimielisyyksiä arkisistakin asioista.

‘Kotini on linnani’, kuuluu sanonta.

Omakotitalossakaan ei voi kuitenkaan asua täysin omavaltaisena itsevaltiaana tai naapureistaan piittaamatta. Omakotiasujalle on säilytetty monia velvollisuuksia: esimerkiksi jätelaki edellyttää omakotitaloasujia lajittelemaan biojätteensä yli 10 000 asukkaan taajamissa, ja hulevedetkin on hallittava tontilla niin, ettei niistä koidu haittaa naapureille.

Tiiviisti rakennetulla omakotialueella oma tonttikaan ei anna automaattisesti oikeutta aivan mihin tahansa; pihalla ei voi muun muassa säilöä liutaa autonromuja tai suu-

rikokoista venettä, eikä autotallissa säilyttää isoja määriä polttoainetta. Peräkäräy tai asuntovaunua saa kyllä säilyttää pihalla, mutta ei asua siinä pysyvästi. Jos tontilla on kaavaan merkittyjä puita, niitäkään ei voi kaataa omin luvin.

Mikäli omakotiasuja ei pysyttele ruodussa esimerkiksi edellä mainittujen asioiden osalta, naapurisopu voi olla koetuksella. Kuka tahansa kuntalainen voi tarvittaessa pyytää kunnan rakennusvalvontaviranomaisia tarkastamaan kiinteistökohteen, ja nämä voivat myös puuttua saamiinsa valituksiin.

Olipa kyseessä sitten luvaton raja-aita, naapurin pihaa varjostava puu tai naapuritontille valuvat vedet, pitkittyvät naapuririidat voidaan välttää, kunhan yhteisistä säännöistä pidetään kiinni – ja asioista ollaan valmiita keskustelemaan.

Häiritsevä melu ja siisteys yleisiä riidanaiheita

Omakotialueiden tyypillisiä riidanaiheita ovat kiinteistöjen ja hallinta-alueiden rajoille sijoittuvat asiat kuten aidat ja kasvillisuus, kertoo hankapäällikön sijainen **Irja Hanelius**

Asumisrauhan keskukselta.

Aiemmin Naapuruussovittelun keskuksena tunnettu Asumisrauhan keskus on tarjonnut neuvontaa ja sovittelua asumiseen tai naapuruuteen liittyvien riita- ja konfliktitilanteiden käsittelyyn jo reilut kymmenkunta vuotta. Heillä on siis kattava käsitys siitä, millaiset asiat kiristävät naapureiden välejä pientaloalueilla.

– Muita riitatilanteita aiheuttavia asioita ovat naapurista kantautuvat äänet kuten koirien haukkuminen, naapurin piha-alueen siisteys, lämmitysjärjestelmiin liittyvät asiat ja häiritseväksi koettu käyttäyty- ➤

LAKIASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

ASIANAJOTOIMISTO
SKOGSTER
— PORTAANPÄÄ & JUUSELA —

Raatihuoneenkatu 8 (3.krs), Hämeenlinna | 03 626 210
www.asianajoskogster.fi | toimisto@asianajoskogster.fi

**RIIHIMÄEN
LV-TEKNIikka**

Ammattitaitoista LVI-osaamista vuodesta 1973
Riihimäen Öljypoltinhuolto Oy

Putkityöt saneeraus- ja uudiskohteisiin •
Kaukolämpökeskusasennukset • Öljypoltinhuollot ja -myynti
• Öljysäiliöiden tarkastukset • Asbestin purkutyöt

Soita 010 6667 910 | www.roph.fi

**Aika toimia - Kesän
viilennyskausi lähestyy!**

**Kaikkien merkkien
asennus ja huolto
saman katon alta.**

**Testivoittajat
jäähdytykseen kuin
myös lämmitykseen.
Kartoituskäyntimme
on aina ilmainen.**

Puh: 050 370 0507 | tt-hile.fi
Talotekniikka Hile Oy | Kanakouluntie 15, 13100 HML

Rakennusoikeuden määrä sanelee tontin arvon

Omakotitalojen rakentaminen on viime vuosina painottunut kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin, joissa tontitkin ovat yleensä pienempiä. Samalla omakotitalojen keskimääräinen huoneistoala on pienentyt.

Kunnat ja kaupungit houkuttelevat mielellään uusia asukkaita, joten tontit pyritään kaavoittamaan houkutteleviksi ja niiden hintataso pitämään kohtuullisena. Tontin hintaa sanelevat pääasiassa sijainti ja koko, tai tarkemmin sanottuna rakennusoikeuden määrä. Tontin koko vaikuttaa suoraan siihen, millaisen kodin voit rakentaa ja kuinka paljon tilaa jää pihalle ja vapaa-ajan viettoon.

Rakennusoikeus voi vaihdella eri alueilla paljonkin kaava-alueiden asemakaavamääritysten mukaan. Asemakaavaa säätelevät vuorostaan maankäyttö- ja rakennuslaki sekä rakennusjärjestys.

Halutuimmilla alueilla ja kasvukeskuksissa mieluisan pientalotontin saaminen voi olla kuitenkin kiinni arpaonnesta. Jos onni ei käy myöten, tontteja voi etsiä myös yksityisiltä markkinoilta.

Tontti voidaan myydä kokonaan tai se voidaan jakaa lohkomalla tai halkomalla. Lohkominen tarkoittaa, että kiinteistö jaetaan useampaan määräalaan, joista muodostuu uusia kiinteistöjä.

Tontin lohkominen on yleistä erityisesti ostajia houkuttelevilla alueilla, sillä vapaita tontteja on rajallinen määrä kasvukeskuksissa. Tontin halkominen tarkoittaa käytännössä myös tontin jakamista useammaksi määräalaksi yhteisomistajien kesken, mutta erona lohkomiseen on se, että halkomisessa ei tehdä erillistä jakosopimusta tai haeta lainhuutoja.

Kunnat ja kaupungit myös vuokraavat tontteja yleensä 30 tai jopa 100 vuoden vuokra-ajaksi. Useimmiten tontin voi halutessaan lunastaa omaksi, minkä hinta vaihtelee paikkakunnittain. Vuokraoikeutta ei voida kuitenkaan purkaa äkillisesti, joten käytännössä omakotiasujalle ei ole suurta väliä, onko tontti oma vai vuokralla. Jos vuokra-aika on päättymässä lähiaikoina, tontin lunastamista kannattaa kuitenkin harkita. Suuremmissa kaupungeissa tontin vuokra voi nimittäin nousta kerralla tuntuvasti.

Lähteet: Pientaloteollisuus, Suomen Kiinteistönlittäjät ry

minen, Hanelius lisää.

Talvisin naapuruussuhteita voivat koetella puolestaan esimerkiksi puunpolton päästöt ja lumenluonnista aiheutuvien lumikasojen sijoittaminen tontilla. Hanelius toteaa konfliktin aiheuttaneen asian määrittelyn olevan kuitenkin usein haastavaa. Tilanteiden pitkittyessä on yleensä tapahtunut jo paljon ja vuorovaikutus naapureiden välillä mennyt rikki.

– Esimerkiksi aita-tilanteessa voi tilanne konfliktoitua ei vain itse aidasta vaan siitä syystä, että tieto aitamuutoksesta tulee naapurille suoraan rakennusviranomaisilta eikä naapurilta.

Erilaiset laintulkinnat usein riidan juurisyynä

Muun muassa naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki määrittelevät, mitä omakotiasuja voi tontillaan tehdä. Siinä vaiheessa, kun asiakkaat ottavat yhteyttä Asumisrauhan keskuskeskseen, konfliktia on Haneliuksen mukaan usein jo yritettykin ratkaista vetoamalla lakiin ja sääntöihin.

– Ratkaisua ei ole kuitenkaan lakipykälästä löytynyt, koska naapurit ovat tulkinneet niitä eri tavalla tai konfliktin syynä on eriävät näkemykset asian vakavuudesta.

Siksipä sovittelussa ratkaisua ei

Laki määrittää myyjän ja ostajan velvollisuudet talokaupassa

Lailla pyritään estämään riitojen syntymistä myös talokaupoissa. Omakotitalojen ja tonttien kaupassa sovelletaan maakaarta, jossa on säädetty muun muassa myyjän ja ostajan oikeuksista ja velvollisuuksista, kauppakirjan muodosta ja virhevastuusta. Lakia sovelletaan, jos kiinteistössä havaitaan virhe ja tehdään vaatimuksia myyjälle tai puolustaudutaan virheväitteitä vastaan.

Myyjän keskeisimmät laissa määritellyt velvollisuudet ovat luovuttaa asunto ostajalle sekä antaa myyntikohteesta kaikki sellaiset tiedot, joiden voidaan olettaa vaikuttavan asuntokauppaan. Ostajan velvollisuudet ovat puolestaan tarkastusvelvollisuus ennen kauppaa ja kauppahinnan maksaminen. Ostajan tulee ennen ostopäätöstä tarkastaa myös kohde huolellisesti ja havaita päällepäin näkyvät viat tai puutteet. Ostaja ei voi jälkikäteen vedota virheenä seikkaan, joka hänen voidaan olettaa havainneen asunnon tarkastusvaiheessa.

ryhdytä hakemaan lakikirjoista vaan osapuolten tarpeista lähtien, keskustellen sovittelijan avulla.

– Jos asiakkaat haluavat nimenomaan tietää enemmän asiaa koskevista lainsäädännöstä tai varmistua juridisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ohjaamme heidät juriidikan asiantuntijapalveluihin.

Uusi rakennuslaki ei poistanut kaikkia velvoitteita

Helsingin Sanomat uutisoi syksyllä naapuririidasta, joka oli aiheutunut omakotitalon omistajan rakennettua autotallinsa liian lähelle naapuritonin vastaista rajaa, mielestään uuden rakentamislain mukaisesti. Naapuri- ja kaavamääräykset – olivat asiasta kuitenkin toista mieltä. Vaikka lakiuudistus helpottikin erilaisten piharakennusten rakentamista, asiassa on syytä pitää yhä mielessä alueen rakennuskaava ja rakennusmääräykset.

Uuden rakentamislain tulkinta ei ole erottunut merkittävästi Asumisrauhan keskukselle tulleissa sovittelutapauksissa. Hanelius toteaa vastaavia tilanteita ilmenneen jo koko heidän kymmenvuotisen toimintansa ajan.

– Kokemuksemme mukaan parhaiten konflikteja ennalta ehkäistään keskustelemalla naapurin kanssa ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä. Keskustelussa mietitään yhdessä, miten toteutuksessa voidaan huomioida myös asumisrauhan jatkuminen

naapureiden kesken.

Sovitteluratkaisu pitkittyneeseen naapuririitaan

Mikäli naapuririita pitkittyy ja siihen ei saavuteta ratkaisua keskustellen, Hanelius neuvoo olemaan yhteydessä esimerkiksi Asumisrauhan keskuksen.

– Joskus asiakas saattaa haluta pitkityneessä ja raskaaksi kokemassaan tilanteessa vain sitä, että tulee kuulluksi ja mahdollisesti neuvoja siitä, miten voisi aiempaa rakentavammalla lähestymistavalla yrittää vielä itse lähestyä naapuria, hän kertoo.

– Useimmiten asiakas kuitenkin toteaa olevansa niin väsynyt ja stressaantunut tilanteeseen, että hän haluaa Asumisrauhan keskuksen sovittelijan mukaan asian ratkaisemiseen.

Mikäli asiakas haluaa sovittelijan mukaan, hänen kanssaan käydään läpi sovittelun kulku ja pyydetään naapurin yhteystiedot. Seuraavaksi sovittelija on yhteydessä naapuriin, ja mikäli myös naapuri on valmis kohtaamaan tilanteen äärellä, voi sovittelija lähteä auttamaan osapuolia.

Hanelius toteaa käyttävänsä sanaa ”valmis” tarkoituksella. Hän kertoo riitojen pitkittyvän usein juuri siksi, että osapuolet eivät ole vielä valmiita ratkaisun etsimiseen yhdessä.

– Oikeastaan vasta sitten, kun tilanne on molemmista osapuolista sietämättömämpi kuin naapurin kohtaaminen sovittelun merkeissä, on hyvä hetki aloittaa. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen.

Yhteisöllinen naapurusto kestää kriisit ja lisää viihtyvyyttä

Suomessa on aina osattu rakentaa yhdessä. Ennen sotia maaseudulla ei kukaan saanut taloaan pystyyn yksin, joten kokoonnuttiin kökkään eli talkoisiin, joiden avulla talot rakennettiin kasaan yksi kerrallaan naapureiden avulla. Tänä päivänä monella pihalla on hiljaista, vaikka yhteisöllisyys voisi olla tärkeämpää kuin koskaan.

Kriisit, pandemiat ja ääri-sääilmiöt muistuttavat meitä siitä, että tarvitsemme toisiamme. Jos sähkötkatkeavat tai tiet tukkeutuvat, naapurin apu voi olla korvaamaton. Yhteisöllisyys ei ole pelkästään nostalginen ihanne, vaan käytännön turvallisuusteko. Kun tunnemme toisemme, huomaamme, myös, jos jotain on vialla. Kun naapureilla on keskinäistä luottamusta, tieto kulkee nopeammin ja apu tavoittaa heidät, jotka sitä eniten tarvitsevat.

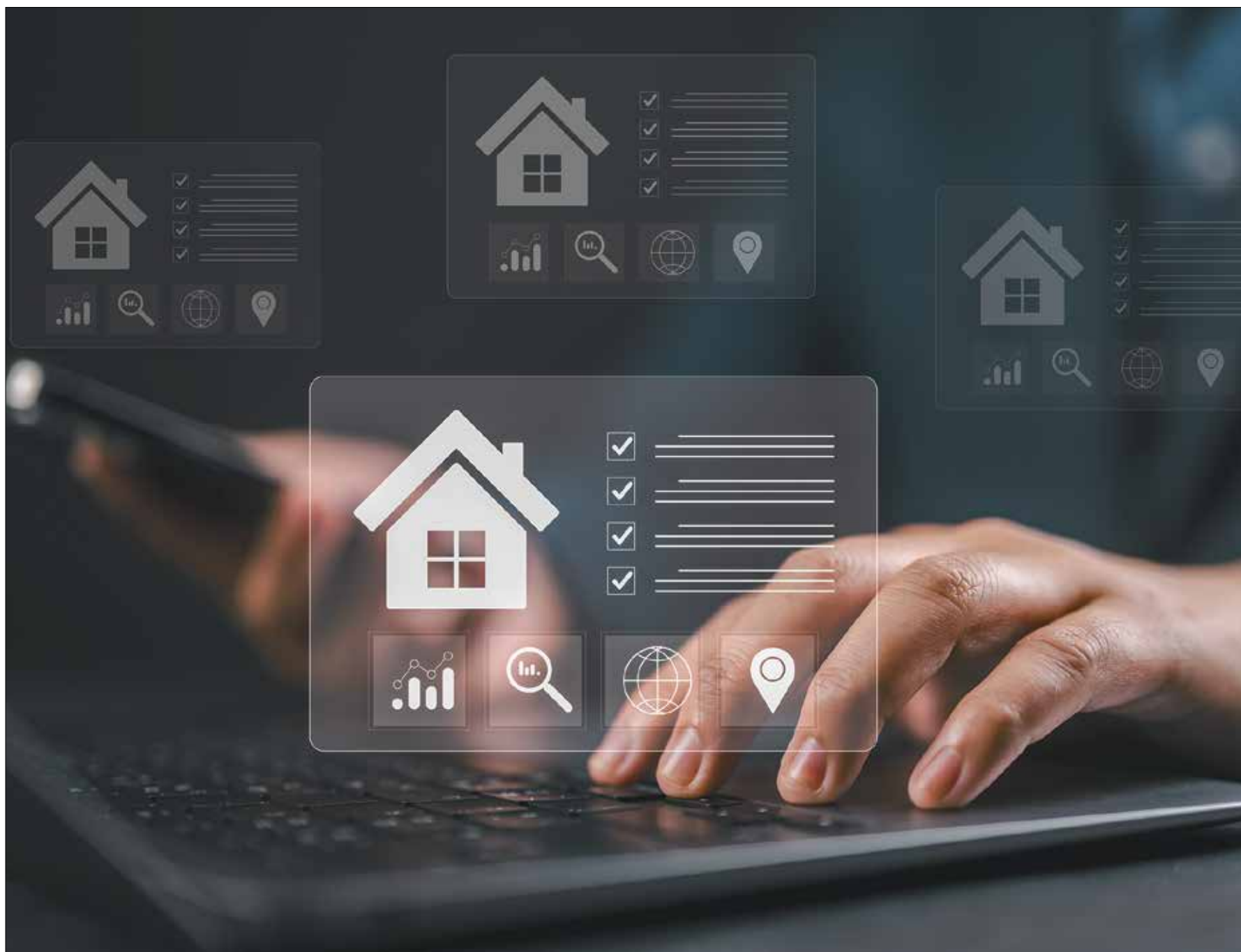
Moni suomalainen kuitenkin ujostelee ja välttelee moikkausta kadulla tai odottaa rap-pukäytävässä, että naapuri ehtii ensin ohi. Mutta mitä jos yhteisöllisyys alkaisikin pienestä? Lainaa ruohonleikkuria, jaa ylimääräiset omenat portin pielessä, tarjoa kimpakyyti kauppaan tai auta vanhempaa naapuria rännien puhdistuksessa. Nämä eleet rakentavat luottamusta ja lisäävät kaikkien hyvinvoin-

tia. Lisäksi yhteisöllisyys on myös arjen pieni ilmastoteko. Kun jaamme työkaluja ja autokyytejä, säästämme luonnonvaroja ja pienennämme hiilijalanjälkeä.

Monilla paikkakunnilla kyläyhdistykset, kansalaisjärjestöt ja seurakunnat tekevät jo hienoa työtä yhteisöllisyyden eteen. Mutta jokainen voi aloittaa omasta pihastaan. Voisiko naapurustoon perustaa yhteisen viestintäkanavan, kuten WhatsApp-tai Facebook-ryhmän, jossa jaetaan tietoa ja kuulumisia tai jossa voidaan tarvittaessa pyytää ja tarjota apua arkeen? Tai järjestää pihakirppiksen tai syystalkoot? Antwerpenissa, Belgiassa, kaupunki jopa tukee tällaisia katujuhlia rahallisesti, sillä ne vahvistavat paikallistaloutta, viihtyvyyttä ja yhteishenkeä.

Yhteisöllisyys ei vaadi välttämättä suurieleisiä tekoja. Kun naapuri tervehtii portilla, maailma tuntuu vähän turvallisemmalta. Ja ehkä ensi kesänä voittekin vaihtaa omenapiirakan reseptejä samalla, kun haravoitte pihalla yhdessä.

Yhteisöllisyys ei synny hetkessä, mutta se kasvaa jokaisesta hymystä, lainatusta haravasta ja jaetusta omenasta. Hyvä naapuruus saa kotikadun tuntumaan vielä enemmän kodilta.

Teksti: Ulla Sirén

Siisteys myy, mutta sijainti ratkaisee

Koti pitäisi saada myytyä. Miten siitä saisi mahdollisimman korkean hinnan, ja millä houkuttelisi ostajaehdokkaat kiinnostumaan siitä? Jokaisen asuntonsa myymistä suunnittelevan mielessä pyörivät kysymykset ovat näinä päivinä hankalampia kuin pitkään aikaan. Alueet ovat eriarvoisia, ja tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta. Muutamat perusasiat pitävät silti aina pintansa.

Olisi yksinkertaista kertoa, kuinka monta tuhatta tai kymmentätuhatta euroa kannattaa varata remontiin, jotta saa asuntonsa arvon nousemaan summalla X. Sellaisia laskelmia löytyykin nettiä selaamalla, mutta nykypäivänä tarkkojen lukujen esittäminen on vastuutonta toimintaa, sanoo toimitusjohtaja **Maria-Elena Ehrnrooth** Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä. Asuntomarkkina on epävakaa ja hinnat liian riippuvaisia si-

jainnista, jotta summien välille voisi piirtää yhtäläisyysmerkkejä. Parhaan ohjeen osaa usein antaa oman alueen kokenut kiinteistönvälittäjä, joka tuntee kyseisen mikromarkkinan erityispiirteet.

Ehrnroothin mukaan pelkäättään Helsingin sisällä on kymmeniä mikromarkkinoita, joissa asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti alueen ja sijainnin mukaan. Kun verrataan koko Suomen erilaisia alueita keske-

nään, periaatteessa samankaltaisia asuntoja myydään kymmenien tuhansien eurojen hinnanerolla.

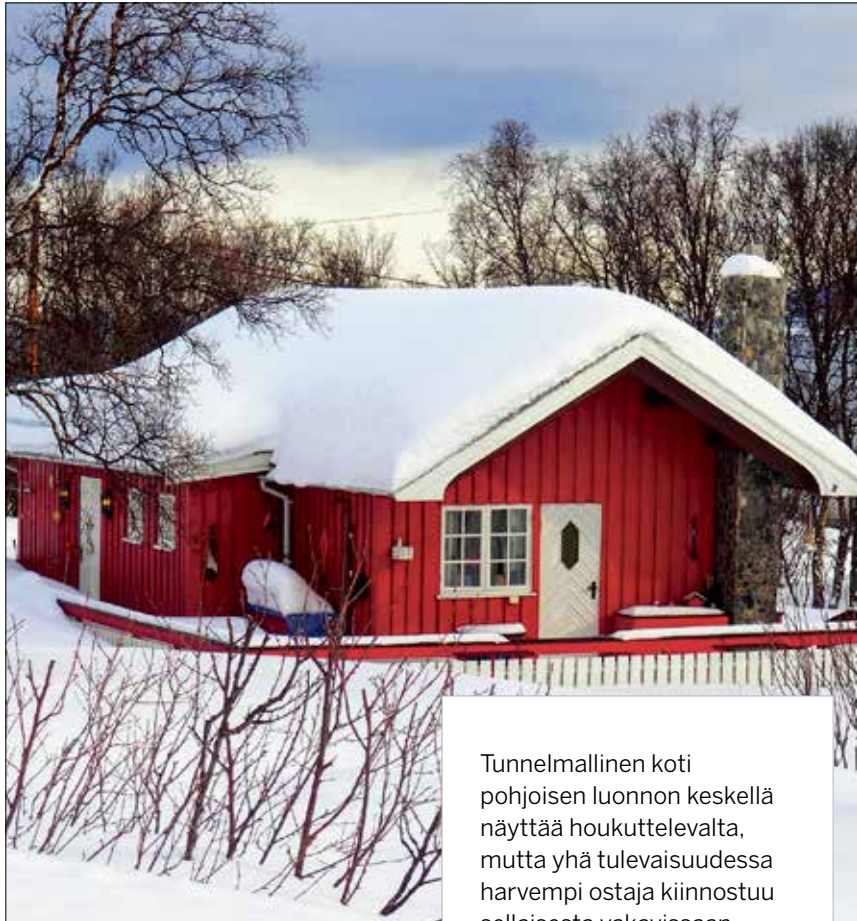
Ehrnrooth huomauttaa, että jos myytävä kohde on esimerkiksi remontoimaton tasakattoinen syrjäseudun omakotitalo, sille ei välttämättä löydy ostajaa millään hinnalla. Hän toteaa, että asunnon arvonnousun automatiikkaan on uskottu liikaa. Se on harhauttanut ihmisiä luottamaan turvaan, joka voi romahtaa alta, kun

yhteiskunta muuttuu.

Selkeys houkuttelee

Yleisesti ohjeistetaan siistimään asunto pintaremonteilla ennen myymistä. Keittiön kaapinovien tai ainakin vetimien vaihtaminen, kuluneiden pintojen maalaus, lattianpäällysteiden korjaaminen ja kolhiintuneiden hanojen ja kaakeleiden vaihto lisäävät kohteen houkuttelevuutta. ➤

Pixabay

Tunnelmallinen koti pohjoisen luonnon keskellä näyttää houkuttelevalta, mutta yhä tulevaisuudessa harvempi ostaja kiinnostuu sellaisesta vakavissaan.

Kun arvokkain muuttuu arvottomaksi

Itse rakennetun kodin myyminen on vaikea laji, kuten toimitusjohtaja Maria-Elena Ehrnrooth Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä sanoo.

Omistajat laskevat mielessään kotinsa hintaan kaikki lainanlyhennykset, toteutetut remontit sekä määrättömän paljon omia työtunteja monien vuosikymmenien ajalta. Se on oikein ja inhimillistä, mutta ikävä kyllä se ei ole realismia asuntomarkkinoilla.

Monessa tapauksessa se tarkoittaa, että omistaja joutuu vetämään viivan koko suurella työllä ja uhrauksilla säästetyn omaisuutensa yli. Kiinteistönvälittäjän on pakko kertoa asiakkaalle, että sinänsä käyttökelpoinen talo täytyisi varautua myymään purkukuntoisena, toisin sanoen vain tontin hinnalla.

Vielä 1900-luvun loppupuolella omakotitalon rakentaminen tai asunto-osakkeen säästäminen oli päämäärä, johon monen ihmisen tai perheen elämä keskittyi. "Tämän ainakin saimme, tässä omaisuutemme on kerättyä yhteen turvalliseen paikkaan", ajateltiin. On julmaa, että niin ei enää ole. Osa lähiöiden kerrostaloista on purkutuomiolla, ja syrjäseudun omakotitalot eivät mene kaupaksi. Oma koti ei ollutkaan tulevaisuuden pesämunana vaan pahimmassa tapauksessa perikunnan taakka.

Kenenkään ei pitäisi syyttää itseään siitä, että niin on käynyt. Sen sijaan kannattaa etsiä rohkeasti apua, jos tuntee jäävänsä vaikeassa tilanteessa yksin. Pitkään samalla alueella työskennelleet välittäjät tuntevat asiakkaidensa tarpeet, he tietävät valmiiksi sen, mitä kukin etsii ja tarvitsee. Heidän taskustaan saatavaa löytyä ratkaisu, jota itse ei keksisi. Myyjä joutuu silti todennäköisesti muuttamaan omaa näkemystään rakkaan kotinsa arvosta ja luopumaan itse asettamistaan vähimmäisvaatimuksista. Se satuttaa, mutta ulkopuolinen asiantuntija-apu voi silti ohjata ulos umpikujasta.

- Ulla Sirén.

Ikkunaremontin aika?

Alueellasi Lammin ikkunoita ja ovia edustaa

Marko Tila
050 374 4434
marko.tila@lammin.fi

Sovi ilmainen suunnittelu-käynti, joka ei velvoita sinua hankintaan!

Ikkunat ja ovet

Viivi Vernissa

- Kaikki maalaustyöt pohjatöineen
- Tapetointi ja pinkopahvityöt
- Asunnon myyntifixaus
- Suunnittelu/toteutus - sinun näköinen koti

Kysy niin mietitään yhdessä ♥

044 283 2772 | viivi@viivivernissa.fi | www.viivivernissa.fi

Välittävä ammattilainen

BROO LKV
Riitta Koskinen

050 409 5335

ONKO KODINVAIHTO AJANKOHTAISTA?

Riitta Koskinen, LKV, LVV, KED
riitta.koskinen@broo.fi
Palokunnankatu 9 (Wetterhoffin talo)
13100 Hämeenlinna
www.broo.fi

JK Rakennusmaalaus Jari Komonen Oy

PINTAURAKOITSIJAT
AAA®
Kokonaan luotettava

- TASOITETYÖT • TAPETOINNIT
- SISÄMAALAUKSET • KATTOJEN PESUT
- JULKISIVUMAALAUKSET

NOSTOKORIAUTO, 26 M

☎ 0400 879 122
MERVENTIE 44
13720 PAROLA

jari.komonen@rakennusmaalauskomonen.fi
www.rakennusmaalauskomonen.fi

Akaan Aika

Kellot, korut ja lahjatavarat
Kaiverrukset ja paristonvaihdot

Ma-Pe 10 - 17 › Pätsiniementie 9, 37800 Akaa
Puh. 044 518 9925

JMKPALVELU.COM

KIINTEISTÖHUOLTOPALVELUT
taloyhtiöille, yrityksille ja yksityisille

Janakkalan Mökki- ja Kiinteistöpalvelu
Päivystys 24/7 • 041 5474 733
Janakkala - Hämeenlinna

Olga Fil / Pixabay

On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia.

vuutta, mutta jos ei ole halua tai varaa ryhtyä niihin, kaikkein tärkeintä on tehdä asunnosta siisti ja selkeä.

Maria-Elena Ehrnroothin mukaan terveen talon paras kunnostus myyntiesittelyä varten on kunnollinen siivous. Aluksi korjataan piiloon kaikki ylimääräinen tavara, sillä väljyys ja tilan tuntu ovat kunnon myyntivaltteja.

Yleensä ohjeistetaan järjestämään huoneet järjestää siten, että niissä on

vain muutama siisti huonekalu ja sisustusesine. Johtajatuksena on, että tila ja valo pääsevät oikeuksiinsa riippumatta asunnon koosta. Puhtauden tuntu ja raikas ilma tekevät paikasta kuin paikasta miellyttävän, joten kuluneet kaapinovat ja kaakelit kannattaa ainakin pestä. Vastaavasti pihasta pitäisi kerätä ylimääräiset rojot pois, siistiä nurmikko ja pensasaidat ja selkeyttää näkymä. Ostajaa kiinnostaa sekä sisällä että ulkona tila:

miten juuri minä voisin hyödyntää tätä paikkaa?

Sen sijaan uuden rakentaminen ja kalliit sisäremontit eivät aina vaikuta myyntihintaan niin paljon kuin luulisi.

– Täydellisen remontin tekeminen voi olla turhaa, koska uusi omistaja haluaa usein valita itse tapetit ja keittiön ja kylpyhuoneen tyylin. Silloin kallis työ menee hukkaan, Ehrnrooth muistuttaa.

Peruskunto ratkaisee

Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa, että ostajan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset lopulta ratkaisevat kaupan. Myyjän ei tarvitse miettiä asioita ostajan puolesta, sillä jokin yksityiskohta, johon omistaja ei osaa itse kiinnittää huomiota, saattaa olla toiselle ratkaiseva tekijä.

Omakotitalon ostajaa kiinnostaa eniten se, että talo on ehjä ja terve. Katon kunto ja toimiva salaojitus, toimiva lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä ansaitsevat huomiota, jos haluaa asunnosta hyvän hinnan. Huoltokirja, jossa on perusteelliset tiedot talon aikaisemmista remonteista, on erityisen hyödyllinen, samoin tietysti tuore asiantuntijan tekemä kunto-tarkastus.

Asunto-osakkeen myyntiin vaikuttaa asunnon kunnon ja sijainnin lisäksi taloyhtiö. Oman asunnon tulevaan myyntiin kannattaisi siis varautua pyrkimällä vaikuttamaan positiivisesti yhtiön asioihin mieluiten siitä asti, kun tulee osakkaaksi. Koko yhtiön yhteisiä asioita ei voi remontoida kuntoon parissa kuukaudessa.

Ehrnrooth muistuttaa, että huonosti hoidettu taloyhtiö, jolla on rasitteena paljon korjausvelkaa ja rästiin jääneistä remonteista, karkottaa ostajaehdokkaat tehokkaammin, kun nuhriset tapetit.

– Ostajat ovat tarkkoja, joten ei auta, vaikka asunto itsessään olisi kunnostettu viimeisimpien trendien mukaan, jos on vaara, että yhtiön kautta päälle kaatuu isoja ongelmia ja kustannuksia, hän sanoo.

Rehellisyys kannattaa

Jos tapetti repsottaa saumoista tai lattian laminaatit irtoilevat reunoistaan, ne voivat herättää ostajaehdokkaissa epäilyksen kosteusvaurioista. Tapetoiminen, lattiapinnan korjaaminen ja vastaava siistimisremontti kannattaa siinä tapauksessa, että pintamateriaalien irtoilu ja kupruilu ei johdu kosteudesta. Silloin ei pääse syntymään väärää mieliku-

Suuren kaupungin sisällä asuntojen hinnat voivat vaihdella alueen mukaan niin paljon, että syntyy useita erillisiä mikromarkkinoita.

vaa asunnon kunnosta. Jos talossa sen sijaan on tai on ollut kosteusongelma, sitä ei pitäisi yrittää kätkeä ehostamalla, vaan selittää ostamista harkitseville mahdollisimman tarkasti, mistä epäilyttävät jäljet ovat tulleet.

– Rehellisyys on ehdottoman tärkeää asuntoa myydessä. Ongelmat paljastuvat ennemmin tai myöhemmin, ja jälkeensä niistä seuraa myyjälle paljon suurempia ikävyöksiä, kuin vastaantulo hinnassa, Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa.

Rehellisyys kannattaa siis talon myyjän mielenrauhankin kannalta. Sama pätee myös asunto-osaketta myydessä, vaikka myyjä ei pystykään pimittämään taloyhtiön tietoja. Valveutunut ostaja tietää oikeutensa ja osaa hankkia ne ajoissa itse, mutta jos myy asuntoaan ilman välittäjää, on hyvä kertoa heti alussa taloyhtiön ongelmista, mikäli sellaisia on käsillä.

Uudet sähkötkö vai pienempi hinta

Vanhentunut sähköjärjestelmä vai-
kuttaa väistämättä omakotitalon hintaan, joten sähköjen päivittäminen nyky-yhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi on ilman muu-

ta hyvä asia. On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia. Myös valmiiksi asennettu ilmalämpöpumppu ja vanhan öljykattilan korvaava vesi-ilmalämpöpumppu nostavat kiinteistön arvoa. Hyvin vanha ja huoltamaton sähköjärjestelmä on riski myös paloturvallisuuden kannalta, mikä vaikuttaa epäilemättä ostajaehdokkaiden kiinnostukseen.

Mutta sähköremontti on suuri töinen ja kallis toteuttaa, joten sen hyötyjä kannattaa miettiä perusteellisesti. Sähköremontti vaatii paljon pintojen ja syvemmilläkin olevien rakenteiden avaamista, joten se tehdään usein muiden laajojen korjaustöiden yhteydessä eikä erillisenä.

– Usein myyjän kannattaa ennemmin tinkiä hinnasta sähköremontin verran, kuin ryhtyä toteuttamaan sitä itse, Ehrnrooth sanoo.

Poikkeuksena on halvalla hinnalla ostettu talo, joka on hankittu nimenomaan remontoimista ja jälleenmyyntiä varten. Silloin on ilman muuta tarpeen uusia sähkö- ja LVI-järjestelmät uudisrakennuksen tasoa vastaaviksi ja antaa sen näkyä hinnassa. ■

ASUNTOKAUPAN AMMATTILAISET VALMIINA PALVELUKSEESI!

Jos harkitset oman asuntosi myyntiä!
SOITA 040 456 0553

Kasarmikatu 3, 13100 Hämeenlinna
www.autiotalat.fi

SÄHKÖTEP OY

SÄHKÖALAN AMMATTILAINEN HÄMEENLINNASSA JA LÄHIALUEILLA

» Omakotitalojen sähkösuunnittelu ja -urakoinnit » Sähköremontit
» Ilmalämpöpumput » Sähköautojen latausasemat

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

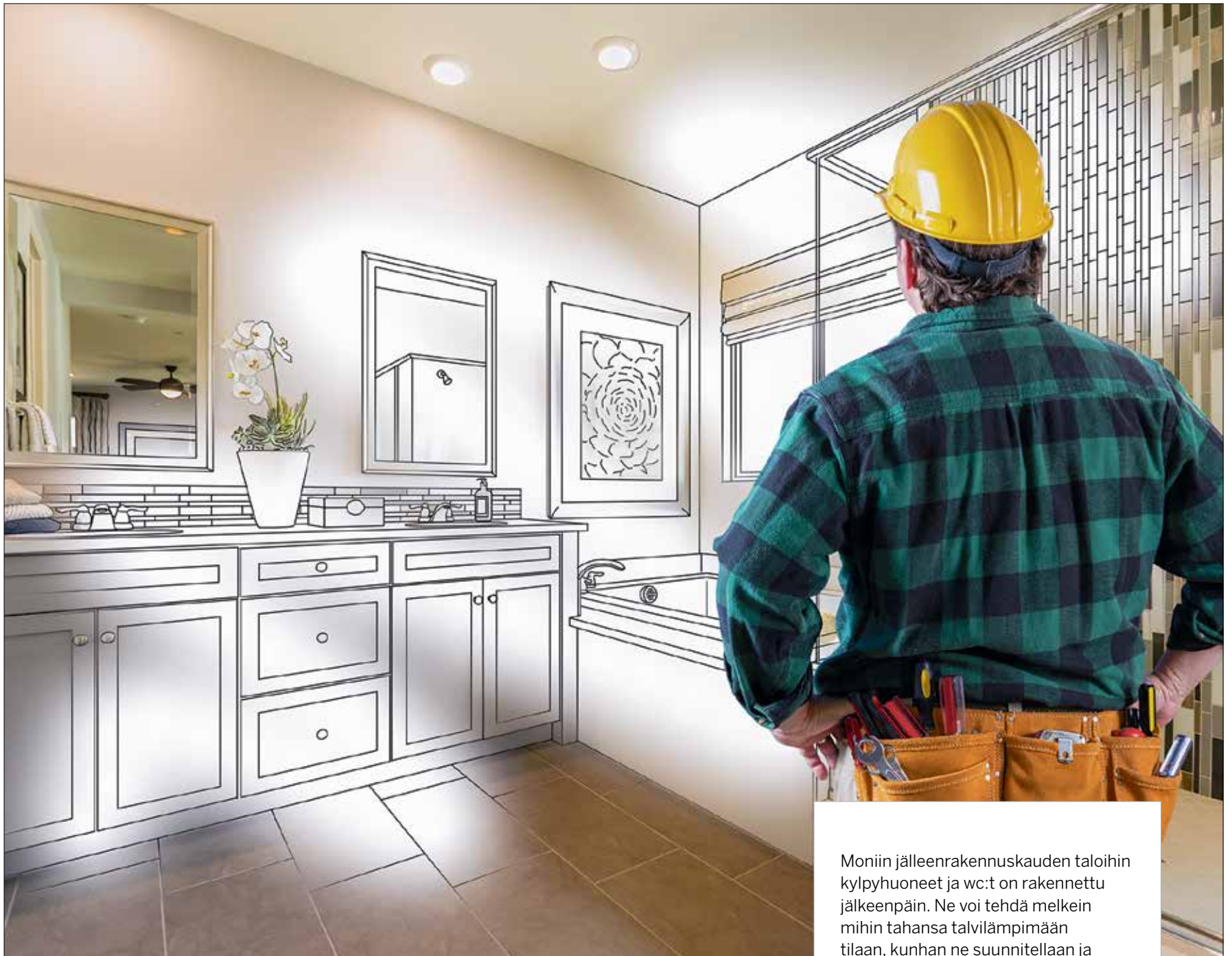
040 535 5136 / sahkotep@gmail.com

Sähkötep Oy

Haperotie 17
13270 Hämeenlinna
www.sahkotep.fi

Moniin jälleenrakennuskauden taloihin kylpyhuoneet ja wc:t on rakennettu jälkeinpäin. Ne voi tehdä melkein mihin tahansa talvilämpimään tilaan, kunhan ne suunnitellaan ja rakennetaan ammattimaisesti.

Teksti: Ulla Sirén

Kylpyhuone syntyy vaikka vinttikamariin

Ajanmukaiset ja turvalliset peseytymistilat tarvitaan jokaiseen kotiin. Vanhimmista taloista ne saattavat puuttua kokonaan ennen peruskorjausta, mutta toisinaan muutaman vuosikymmenen ikäisiinkin omakotitaloihin täytyy rakentaa uusi kylpyhuone. Ja se onnistuu kyllä, joskus yllättävälläkin tavalla.

Peseytymistilojen käyttö on historian kuluessa kokenut monia mullistuksia. Siinä missä sauna pihassa hoiti entisaikoina kaikki märkätilojen tehtävät kuppaamisesta pyykinpesuun, tarvitsemme nykyään saunan lisäksi erilliset kylpyhuoneet, vessat ja kodinhoitohuoneet saman katon alle, missä muukin asunto sijaitsee.

Kaikissa vanhoissa omakotitaloissa märkätiloja ei ole riittävästi, tai ne sijaitsevat käyttäjien kannalta hankalissa paikoissa. Silloin joudutaan pohtimaan, voisiko uuden rakentaa,

vaikka sille ei ole varausta rakennuspiirustuksissa.

– Kyllä voi, kunhan suunnitellaan ja rakennetaan huolella ja ammattimaisesti, vastaa Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskuksen (PRKK ry) remonttineuvoja, rakennusmestari **Timo Jokela**.

Kohti nykyajan mukavuuksia

Tyypillinen esimerkki talosta, johon kylpyhuone ja sisä-wc on rakennet-

tu jälkeinpäin, on sotien jälkeisen ajan rintamamiestalo. Alkuperäisiin piirustuksiin ei kuulunut kylpyhuonetta eikä wc:tä, vesijohtoa eikä viemärointiä, ainoastaan erillinen saunarakennus ja ulkokuone sekä kaivo pihassa. Sen kaltainen rakennussuunnittelu oli tavallaan jo syntyessään vanhentunutta, sillä pahimpien pulavuosien kurjuudesta selvittyään Suomi alkoi kovaa vauhtia kehittyä moderniksi kaupungistuvaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Asumisen taso nousi nopeasti, ja

nykyajan mukavuuksia alettiin vaatia koteihin viimeistään 1960-luvulta alkaen. Rintamamiestalojen neliöiden käyttö vain oli laskettu valmiiksi niin tarkkaan, että tilaa ei tahotonut riittää mihinkään ylimääräiseen. Siksi ensimmäinen ratkaisu pesutilakysymykseen oli pieni eteisen nurkkaan rakennettu wc sekä kellarisauna.

– Samalla syntyivät ensimmäiset remonttien haittavaikutukset. Kun vesijohtot ja viemärit tuotiin talon alle, tehtiin lattian alle kaivan-

to, josta muodostui salaoja. Vesi alkoi nousta kellareihin, Timo Jokela kertoo.

Elintasosiivistä koitui ongelmia

Seuraavaksi rintamamiestalojen ja muiden vanhanaikaisiksi käyneiden talojen kylkeen alettiin rakentaa elintasosiipiä, joihin märkätilat sijoitettiin.

– Se oli sinänsä hyvä ratkaisu, koska lisäsiipi ratkaisi talon tilakysymyksen. Mutta kovin pitkäikäisiksi ne eivät ehtineet, ennen kuin ongelmia alkoi ilmestyä, sillä rakennusteknisesti ne olivat huonosti toteutettuja, Jokela toteaa.

Kylpyhuonerakentamisen lyhyt sotienjälkeinen historia opetti siis ainakin sen, mitä virheitä voi tehdä, kun märkätiloja rakennetaan jälkikäteen taloon, johon niitä ei ole alun perin suunniteltu. Virheiden paras puoli taas on se, että niistä voi oppia.

Hyvä suunnittelu ratkaisee

Hyvä uutinen uutta kylpyhuonetta suunnitteleville on, että vanha talo, olkoon se peräisin miltä aikakaudelta tahansa, ei ole itsessään este märkätilojen rakentamiselle, sillä ratkaiseva tekijä ei ole kylpyhuoneen sijainti vaan suunnittelu.

– Kunnollisella suunnittelulla kylpyhuoneen voi tehdä käytännössä minne tahansa, ellei aivan puun oksalle yritä, Timo Jokela naureskelee.

Suositteltavaa on silti keskittää suunnitelmat talvilämpimiin tiloihin. Sellaiset kesämökit ja piharakennukset, jotka pidetään talvella kylminä, eivät ole hyviä kylpyhuoneen paikkoja, koska niissä ne eivät tahdo kestää, Jokela muistuttaa.

Kylpyhuoneen voi periaatteessa rakentaa mille tasolle tahansa. Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suunnitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää. Ne saa rakennettua jopa sellaiseen kellariin, jossa viemäri kulkee ylempänä kuin lattia.

Toisin kuin 60 vuotta sitten, nykyisissä omakotitaloissa on pääsääntöisesti olemassa kylpyhuoneet, wc:t ja sisäsaunat, mutta ne voivat sijaita väärällä tasolla käyttäjien kuntoon katsoen. Omakotitaloissa asutaan nykyaikana pitkälle vanhuuteen asti ja yhä useammin yksin. Ikä ja sairaudet pakottavat suunnittelemaan asioita uudelleen. Jos suihkutilat sijaitsevat kellarikerroksessa tai yläkerrassa, mutta asukas ei enää pysty liikkumaan portaissa, suihkusta tulee saman tien käyttökelvoton. Uusi pitää sovittaa sellaiseen tilaan, jossa sitä voi käyttää turvallisesti.

– Silloin täytyy lohkaista pala jostaikin sopivasta huoneen tai eteisen nurkasta uutta kylpyhuonetta varten vaikka sellaisella periaatteella, että joskus se voidaan purkaa ja palauttaa huonejärjestys entiselleen, Jokela sanoo.

Lupia ja valvontaa

Kylpyhuoneen rakentaminen van-

haan taloon onnistuu siis loppujen lopuksi aika helposti, mutta sillä edellytyksellä, että toteutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti ja edetään oikeassa järjestyksessä. Timo Jokelan mukaan asiantuntijan on oltava mukana projektin alusta loppuun asti. Amatöörityönä märkätiloja ei voi eikä saakaan rakentaa.

Ensimmäiseksi pitää selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta, tarvitaanko rakentamislupa, vai riittääkö, että tehdään oma ilmoitus. Jos on tarkoitus rakentaa lisäsiipi, täytyy varmistua, että tontilla riittää rakennusoikeutta. Tyypillisesti korjaus- ja muutostyöltä vaaditaan rakennuslupa, jos työ voi vaikuttaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin. Märkätilan laajentamiseen kuivaan tilaan tarvitaan aina rakentamislupa, samoin silloin, jos huomattava osa kiinteistön vesi- tai viemärijohdoista tai molemmista uusitaan. Lupa täytyy olla myös, jos olemassa olevaan märkätilaan tehdään suurehkoja muutoksia, tai jos niitä tehdään yhtä aikaa useamman asunnon märkätiloihin. Jos uusitaan vain pohjakerroksen näkyvillä olevia putkia, luvan tarvetta voidaan harkita tapauskohtaisesti.

Ammattilaisen tekemällä kartoituksella alkuun

Varsinainen suunnittelu alkaa asiantuntevan ammattilaisen tekemällä kartoituksella. Samalla muodostuu käsitys siitä, mitä kaikki tulee mak samaan, mikä taas helpottaa kustannusarvion laatimista. Ammattilainen tarvitaan myös tekemään varsinaiset suunnitelmat, joiden valmistuttua voi hakea rakentamislupaa. Työtä ei saa aloittaa, ennen kuin lupa on myönnetty.

Kun kaikki luvat ja suunnitelmat ovat kunnossa, on aika etsiä, kilpailuttaa ja valita urakoitsija tai urakoitsijat. Timo Jokela suosittelee vahvasti käyttämään yhtä urakoitsijaa, joka hoitaa projektin kokonaisvastuullisesti: rakennus-, LVI-, sähkö- ja pinnoitustyöt.

– On paljon helpompaa hoitaa kaikki työt saman pääurakoitsijan alaisuudessa, kuin pilkkoa homma erillisille tekijöille, joiden kanssa pitäisi itse sopia ja neuvotella kaikki työvaiheet. Ja kun käyttää yhtä urakoitsijaa, on myös ainoastaan yksi suunta, johon osoitellaan, jos tulee ongelmia, hän muistuttaa.

Lisäksi tarvitaan rakennuttajan oma ulkopuolinen, palkattu valvoja, joka seuraa ja valvoo urakoitsijan toimintaa.

Eristykset erityistarkkailussa

Kun märkätiloja ollaan rakentamassa tavalliseen huoneeseen, päähuomio pitää alusta asti kiinnittää erilaisiin eristykseen. Kosteuden joutuminen talon rakenteisiin täytyy estää, joten vesieristys ja rakenteiden höyrynsulku on suunniteltava tarkoin. Kylpyhuoneen lattiaa valetaan yleensä

Kylpyhuoneen rakentamisen hintahaitari

8000–12 000 €: Jos kylpyhuone tehdään märkätilaan, jossa on jo olemassa viemäri ja vesijohto.

12 000–20 000 €: Jos muutetaan kylpyhuoneeksi vanhempi tila, jossa viemäri ja vesijohto sijaitsevat kauempana.

20 000–35 000 €: Jos kylpyhuone tehdään uuteen tilaan, jossa ei ole LVI-tekniikkaa eikä vesieristystä.

40 000–80 000 €: Jos kylpyhuonetta varten rakennetaan alusta asti uusi tila.

Lisäksi:

Rakennusluvat ja suunnittelu noin **3000 €**
Valvonta ja tarkastukset noin **1500 €**

Hinta-arviot: rakennusmestari, remonttineuvoja Timo Jokela, PRKK ry.

laatta, jonka sisällä kulkee joko sähköinen tai vesikiertoinen lattialämmitys. Laatta itsessään sekä lattiaa kuivana pitävä lämpö torjuvat tehokkaasti kosteutta.

Kosteissa tiloissa on suositeltavaa olla koneellinen ilmanvaihto, mutta jos sellaista ei ole, tarvitaan jatkuvasti päällä oleva poistopuhallin sekä korvausilmaventtiili.

– Pelkkä putki katolle, siis vanha painovoimainen ilmanvaihto, ei riitä, Timo Jokela muistuttaa.

Keskeinen kysymys on tietenkin, missä putket kulkevat, ja miten niihin liitetään uusi kohde. Yllättävää kyllä uusia märkätiloja voi rakentaa vaikka vanhan viemäriin alapuolelle kellariin.

– Silppurilla varustetun wc-pumppaamon, joka nostaa jäteveden ylöspäin, voi asentaa tavalliseen omakotitaloon, ja se on aivan toimiva juttu, Timo Jokela vakuuttaa.

Viemäriin tuuletus kulkee aina katolle, joten siihen voi liittää yläkerrassakin sijaitsevan kylpyhuoneen. Vanhassa talossa pitäisi välttää pitkiä putkien vetoja vuotovaaran takia. Jokelan mukaan vesijohtoja voi vetää lämpimissä tiloissa minne vain, paitsi ulkoseinien rakenteisiin. Putket pitäisi jättää pääsääntöisesti näkyviin tai kevyiden rakenteiden, kuten koteloiden ja alas laskettujen kattojen suojaan, kuitenkin niin että mahdollinen vuoto tulee heti näkyviin. ■

Teksti: Ulla Sirén

Katon vaihto sujuu pakkasellakin

Kaikki talon korjaustyöt eivät onnistu Suomen kylmän ja vähävaloisen talven aikana, ja siksi ulkoremonttien sesonkia eletään keväästä alkusyksyyn. Katon korjaus on niitä töitä, jotka voi pääsääntöisesti hoitaa talvellakin, vaikka joskus kuulee väitettävän toisin. Ulkokaton korjaaminen tai vaihtaminen sesongin ulkopuolella kannattaa varsinkin silloin, jos haluaa saada nopeasti valmista, sillä talvella jonot urakoitsijoille ovat lyhyimmillään.

Yleensä ajatellaan, että kaikki ulkona tehtävät remontit ovat kausiluonteisia ja sopivat vain lämpimiin vuodenaikoihin. Kattamisen osalta se pitää paikkansa osittain, sillä esimerkiksi kaikkia bitumihuopakattoja ja huoltomaalauksia ei voi tehdä talviaikaan. Sen sijaan tiili- ja peltikattoja voi vaihtaa yhtä hyvin talvella kuin kesälläkin, kertoo katto-asiantuntija **Teemu Talvia**. Hän muistuttaa, että talvella uuden katon voi saada jopa edullisemmin kuin kesäl-

lä, ja useimmat omakotiasujia vaivaavat pelot ja ennakkoluulot talvi-remontointia kohtaan ovat liioiteltuja. Niitä on Talvian mukaan turha vatvoa liikaa omassa mielessään; parempi ratkaisu on neuvotella urakoitsijan kanssa.

– Urakoitsijan pitää tietää, mitä on mihinkin vuodenaikaan mahdollista ja turvallista tehdä. Ammatillaiset kylä osaavat varautua erilaisiin olosuhteisiin ja niiden aiheuttamiin mahdollisiin riskeihin, Talvia selittää.

Lumen saa pois katolta

Katon korjaustarve arvioidaan kuntokartoituksessa, jossa olennaista on, että katon kaikki osat ovat näkyvissä. Jo siinä kohdassa herää epäily, sillä hangen peitossa olevaa kattoa luulisi olevan vaikea tutkia.

– Niinhän se on, mutta ammattilaiset saavat kyllä lumen pois katolta niin tarkoin, ettei se estä tutkimusta, Teemu Talvia selittää.

Kuntokartoituksessa katto tutki-

taan ja arvioidaan myös yläpohjasta, ei pelkästään ulkoa vesikaton puolelta, joten se osa työstä sujuu samaan tapaan kaikkina vuodenaikoina.

Jos talvi on luminen ja sovittuna remonttiaikana sataa paljon lunta, sen luominen katolta kuuluu urakkaan, ja se hoidetaan firman puolesta. Talon omistajan ei siis tarvitse huolehtia lumitöistä, eikä ole suotavaakaan mennä työmaalle huhkimaan lapion kanssa.

– Lumenpudotus remontin aikana

VÄLTÄ KATON UUDISTAMISKUSTANNUKSET

Kattohuollot alan ammattilaiselta

Tiili- ja mineraliittikatoille näyttävä pinta 25 vuodeksi.

Liedon kirkonkaton maalaus 2022.

Tyks: hallintorakennuksen peltikaton maalaus.

Suomenlinnan katot 2022-2024.

Peltikatto vuodelta 1926. Huoltomaalaus tehty 2020. Suositus huoltomaalaukselle 2060.

Enhä teräspeltikate vuodelta 1995. Uusittu pinta 2020.

Kangasniemen kirkon katon maalaus 2025.

HÄMEEN KATTOPINTA OY

hameenkattopinta@gmail.com

050 543 2782 kattopinta.com

TOIMIMME KOKO SUOMESSA.

TILAA HUOLTOMAALAUUS / TARJOUS.

RALA
RAKENTAMISEN LAATU

AA
Hyvä luottokelpoisuus
*Bisnode 2018

GVK
Kotimaiset maalit.

luotettava kumppani

kuuluu ammattilaisille, joilla on riittävä taito ja tarvittavat turvavälineet, jotta he voivat työskennellä turvallisesti liukkaalla lumisella katolla. Ulkopuolisille siellä sen sijaan voisi olla vaarallista liikkua, Talvia muistuttaa.

Urakoitsija hoitaa lumityöt myös siltä alueelta pihaa, jota käytetään remontissa tarvittavalle kalustolle ja tarvarakuormille. Tarkoitukseen varattu osa pihaa on työmaa-alue, eikä sinne ole syytä mennä eikä päästää myöskään lapsia tai lemmikkieläimiä. Muuta osaa tontista voi yleensä käyttää, kuten tavallisesti.

Pakkanen pysyy pihalla

Kattoremontti ei jäädytä eikä jäädytä taloa, vaikka se mahdollisuus tulee helposti mieleen. Teemu Talvia muistuttaa, että katon korjauksessa ja vaihdossa käsitellään vesikattoa, joka ei ole koskaan lämmöneriste. Kaikkia katon kerroksia ei muutenkaan poisteta kerralla, joten taivasalle joutumista ei ole pelkoa. Aluskate tehdään suojausten turvin ensin ja vesikatto sen päälle.

- Eristekerros säilytetään talviremontissa sellaisenaan. Eristettä voidaan kyllä lisätä siihen, mutta sitä ei koskaan poisteta eikä vaihdeta kylmänä aikana, Talvia selittää.

Vesikaton hetkellinen purkaminen ei siis kylmennä taloa, eikä sen vuoksi tarvitse miettiä muuttoa väliaikaisesti muualle. Talvia huomauttaa, että

olosuhteet talossa muuttuvat jonkin verran muun muassa korjaustöistä aiheutuvan melun takia, mutta poikkeusaika jää yleensä lyhyeksi, sillä kattoremontit eivät tavallisesti kestä kovin monta päivää. Kesto riippuu tietenkin tapauksesta ja myös säästä, sillä jos kesken sovitun remontin iskee ankara pakkaskausi, työt viivästyvät väkisin. Työskentely katolla yli 20 asteen pakkasessa tai kovassa pakkasviimassa on jo vaarallista rakentajille.

Sään aiheuttamat ongelmat ovat joka tapauksessa riskinä kattoremontissa, tehtiin se milloin tahansa.

- Samanlainen säätilan aiheuttama viivytys voi tulla kesälläkin, jos sattuu tulemaan pitkä sateinen ja tuulinen kausi, Talvia muistuttaa.

Vettä voi tulla sataa myös talvella, mutta asiantuntijat osaavat huolehtia siitä, että vesikaton alla olevat rakenteet eivät pääse kastumaan. Katon päälle pitää tehdä huolellinen suojaus, eikä sateella tehdä sellaisia töitä, joiden aikana kosteutta voi päästää rakenteisiin. Pakkasella ilma on kuivaa, joten silloin materiaalit ovat silloin hyvin turvassa kastumiselta. Pakkanen pitää myös omatoimisesti huolta, että katon rakenteet pysyvät kuivina remontin ajan, eikä ole pelkoa, että kosteutta jäisi jonnekin katon kerrosten väliin.

Teemu Talvia huomauttaa, että suojaus pitää joka tapauksessa tehdä kaikissa olosuhteissa yhtä pi-

täväksi, eivätkä säät ja vuodenaajat saa vaikuttaa siihen mitenkään.

Talvi suojaa pihaa

Talvella tehtävän kattoremontin parhaita puolia on, että piha nurmikoituneen ja istutuksineen on silloin hyvin suojattuna lumen ja roudan alla. Raskaat koneet ja materiaaliuormat eivät tee jälkiä kovaksi jäätyneeseen pihaan eivätkä lumipeitossa talvilevossa olevat kasvit välitä, vaikka niiden yli kävellään, joten korjaajien ei tarvitse varoa liikkumistaan yhtä paljon kuin kesällä.

Piha-alueen käytöstä on hyvä keskustella jo urakkasopimusta laadittaessa, jotta kaikille osapuolille on alusta asti selvää, miten talon pihassa remontin aikana liikutaan, minne saa työntää lumen ja miten säilytetään remontissa tarvittavia koneita ja materiaaleja. Työmaalla urakoitsija vastaa työstä, työssä käytettävistä välineistä ja työturvallisuudesta.

- Tavallisesti materiaaliuormia tarvitsee pitää pihassa vain lyhyen ajan, joten niistä ei yleensä aiheudu suurta haittaa, ellei remontti jostain ennalta arvaamattomasta syystä viivästy. Jos piha on ahdas, säilyttäminen voi tuottaa asukkaille enemmän haittaa kuin väljässä tilassa, mutta ammattilaiset ovat tottuneet työskentelemään kaikenkokoisissa pihoissa. He tietävät, miten ahtaissa tiloissa toimitaan, Talvia selittää.

Urakoitsija vastaa työstä

Teemu Talvia arvioi, että kiireellisen katonkorjauksen voisi saada talviaikana jopa kuukauden kuluttua tilauksesta ja tavallisenkin remontin saman talven aikana, vaikka korjaustarve ei olisi aivan akuutti. Mahdollisuuksista kannattaa ainakin ottaa selvää, sillä kevättä kohti kysyntä joka tapauksessa kasvaa ja jono pitenee.

Jokainen kattoremontti on yksilöllinen, ja siihen liittyvät asiat pitää käydä huolellisesti läpi ennen urakkasopimuksen tekemistä. Kattoremonttiin pätee sama perusohje kuin minkä tahansa työn teettämiseen ulkopuolisella: urakoitsijan taustasta ja aikaisemmista töistä kannattaa ottaa selvää ja kilpailuttaa urakkatarjoukset ainakin muutaman tekijän kesken. Urakkaa tilattaessa on syytä varmistua, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen ennen sen hyväksymistä.

- Urakoitsija tulee aina paikan päälle, kartoittaa ja arvioi. Ennen kuin allekirjoitetaan sopimus, on tärkeää varmistua, että kumpikin osapuoli tietää, mitä ostetaan ja mitä myydään, Talvia muistuttaa.

Urakoitsijan vakavaraisuus on myös hänen mukaansa hyvä tarkistaa huolellisesti, niin että myöhemmin ei tule ongelmia mahdollisten takuukorvausten ynnä muiden urakoitsijan vastuulla olevien kustannusten kanssa. »

Ammattilaisten suosimat maalit kilpailukykyiseen hintaan!

ESKARO MAALIT

- RK Peltikattomaali
- RK Tiilikattomaali

Enke Arctic Seal

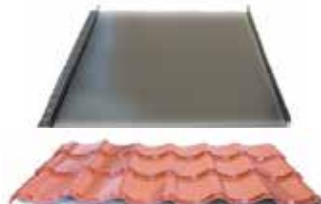
- Kuitupitoinen tiivistysmassa kattojen paikkauksiin

- Safegrip seinä- ja lapetikkaat
- Sadevesijärjestelmät
- Lumiesteet • Hoitotasot

Kaikki kattopellit nopealla toimitus ajalla, sekä suoraan hyllystä OK-20 Profiilia 2-4m mittaisena

- Reuna- ja harjapellit suoraan hyllystä
- Sadevesikourut määrämittaisena

SammalNauha®

Varma ja pitkäaikainen ratkaisu huopa- ja tiilikattojen sammalongelmalle

HÄMEEN PELTITUOTE

Luukkaankatu 2 A, Hml • Avoinna arkisin 8-17
044 9729 464 • peltituote@gmail.com

www.hameenpeltituote.fi

Myös automaalit!

Katsastuskuvio

**KATSASTUKSET JA
REKISTERÖINNIT ILMAN
AJANVARAUSTA.**

**Avoinna:
ma-pe 8-17**

Tiiriö, Takumäentie 5, Hml

Tervetuloa palveltavaksi!

Katsastuskuvio Oy p. 03 68 78 111
www.katsastuskuvio.fi

Katot ovat kovilla Suomen kylmissä olosuhteissa.

Jos haluat korjauttaa katon talvella:

1. Voit saada remontin edullisemmin ja nopeammin kuin kesällä.
2. Et palellu kotonasi, sillä katto puretaan ja rakennetaan katekerros kerrallaan.
3. Huomioi materiaali. Kaikkien bitumihuopakatteiden teko ei onnistu talvella, eivät myöskään esimerkiksi huoltomaalaukset. Tiili- tai peltikaton voi tehdä kaikkina vuodenaikona.
4. Et joudu itse lumitöihin. Lumen pudotus katolta, rakennuskuormien suojaaminen ym. tehtävät kuuluvat urakkaan.
5. Varaudu kovan pakkasen tai muuten vaikeiden sääolosuhteiden tuomaan viivytykseen.
6. Luota asiantuntijoiden ammattitaitoon. He ovat tottuneet työskentelemään kaikkina vuodenaikoina ja kaikenlaisissa sääolosuhteissa, joten he tietävät, mitä voi tehdä milloinkin.
7. Valitse kattourakoitsija huolellisesti kilpailutuksen ja taustaselvityksen kautta. Varmistu urakoitsijan vakavaraisuudesta, jotta voit luottaa yrittäjän takuuvarmuuteen.
8. Pidä huoli, että ennen kuin allekirjoitat urakkasopimuksen, tiedät varmasti, mitä olet ostamassa, ja mitä kaikki sopimukseen kirjattu tarkoittaa. ■

Teksti: Ulla Sirén

Hus turha roju, tervetuloa levollisuus

Ylimääräisen tavarankasaaminen kotiin kuormittaa mieltä ja haittaa kodin toimivuutta. Millekään uudelle ei tunnu löytyvän tilaa, siivoaminen ärsyttää ja ympäristö näyttää rauhattomalta. Silloin auttaa yksi päätös: nyt karsitaan pois kaikki turha!

Tavarankarsiminen kodista alkaa olla ajankohtaista viimeistään silloin, kun kaapit tuntuvat ahtailta ja epäsiisteiltä, vaikka ne olisivat järjestyksessä. Yhä enemmän tavaraa jää väliaikaisesti näkyville koreihin, laati-koihin tai kasoihin. Ja väliaikainen on toisinaan niin pitkä aika, että siitä tulee pysyvä asiantila.

Johtava asiantuntija **Niina Silander** Marttaliitosta muistuttaa, että tilan vapautuminen voi selvittää myös mielen kaaosta. Siisti ja selkeä koti on rauhoittava: se luo mielikuvan hallit-

tavuudesta ja helppohoitoisuudesta.

Tavarakasoja selvittäessään saattaa sitä paitsi tehdä löytöjä jo unohtuneiden tavaroiden joukosta, ja innostua niiden kautta jostakin uudesta asiasta – tai vanhasta, joka on jostakin syystä joutunut elämässä taka-alalle.

Tavara tapaa kasaantua

Tavaraa kertyy kodin nurkkiin monenlaisista syistä. Joskus turhiksi tulleita tavaroita, kuten lasten pieneksi jääneitä vaatteita, ei vain jaksa tai

ehdi alkaa selvittää. On helpompi sytätä ne varastoon odottamaan otollisempaa hetkeä.

Yleinen syy panna käytöstä poistettua tavaraa talteen on oletus, että sitä voi vielä joskus tarvita. Tavarankarsimiseen sisältyykin aina riski, että hävitetään jotakin, jota myöhemmin kaivataan, mutta loppujen lopuksi harva käyttöesine on kokonaan korvaamaton.

Niina Silander kannustaa ajatustestiin, milloin viimeksi on todella tarvinnut esimerkiksi hylättyjä ur-

heiluvälineitä tai vanhoja vaatteita. Jos jokin tavara on ollut monta vuotta kokonaan poissa käytöstä, sitä tuskin tarvitaan jatkossakaan.

Myös uudet elämäntilanteet vaikuttavat kodin esineiden määrään. Kun kaksi ihmistä muuttaa yhteen, kummallakin on mukanaan aikaisemmin hankitut tavaransa. Uudessa kodissa ei välttämättä ole tarvetta kahdelle leivänpaahtimelle, kahvinkeitinille tai imurille, mutta toisen voi viedä varastoon ja ottaa esille sitten, kun ensin käytössä ollut »

Ostetaan metalliromua
Rauta, kupari, alumiini, ym.
Romuautojen virallinen vastaanottopiste.

ROMULIIKE SUOTULA OY
Jokelantie 601, 05470 Hyvinkää. P. 019 467 763, 0400-480 794
romuliike@suotula.fi

www.suotula.fi

Freepik

tulee tiensä päähän. Samalla logiikalla tulee kuitenkin laitettua talteen kaikkea sellaista, jolle ei koskaan löydy käyttöä taloudessa.

Ylimääräistä tavaraa voi lisäksi kulkeutua kotiin, vaikka sitä ei varsinaisesti hankkisi itse. Yksi tavallinen tapa on kuolinpesien selvitys, jonka seurauksena täytyy ottaa vastaan omien vanhempien tai muiden läheisten henkilökohtaista omaisuutta. Myös perheen opiskelemaan lähtevä nuoriso saattaa jättää säilytettäväksi kaikenlaista, jota myöhemmin ehkä tarvitsee – tai sitten ei.

Kirppiskassi tunteiden tueksi

Tunnesyyt ovat vahva vaikutin säilöä erilaisia esineitä kotiin. Yhdelle

muistot menneistä elämänvaiheista liittyvät tiettyihin esineisiin; jollekulle tutut tavarat ympärillä tuovat merkittävän turvallisuudentunteen. Jotkut pitävät tärkeänä, että suvun esi-neperintöä säilyy jälkipolville.

Sellaisista tavaroista luopuminen voi tuntua siltä, kuin hyvästelisi samalla muistonsakin.

– Niin ei tietenkään tarvitse eikä pidäkään tehdä. Käsitteenä turha tavara merkitsee eri ihmisille eri asiaa. Tavarankarsiminen ei ole samaa kuin pyrkiminen äärimmäiseen minimalismiin. Se tarkoittaa, itselle sopivan, hallittavissa olevan tavaramäärän tavoittelua, Niina Silander selittää.

Silanderilla on tarjota täsmäniksi, joka voi auttaa valinnan vaikeudessa: pakataan mahdollisesti pois lähtevät esineet puhtaina ja lajiteltuina erilli-

seen kassiin, joka pannaan sellaiseen sivuun, mutta säilytetään edelleen kotona.

– Kirppiskassi on valmiina vietäväksi pois, mutta sieltä voi vielä hakea takaisin tavaroita, joita kaipaa tai tarvitsee. Jos pakattu kassi on odotellut pitkään ilman, että kukaan on halunnut ottaa sieltä mitään, sen laittaminen eteenpäin helpottuu. Luopuminen on silloin tavallaan jo tehty, hän sanoo.

Yksi hylly kerrallaan

Jos koko koti tuntuu olevan täynnä tavaraa, ja selvittämättömiä koreja, kasseja ja muovipusseja lojuu joka kaapin alahyllyllä, kannattaa aloittaa siivous yhdestä rajatusta kohteesta, Niina Silander neuvo.

– Koko urakka voi tuntua ajatuksenakin niin isolta, että siihen ei millään jaksata tarttua. Siksi on parasta olla miettimättä sitä kokonaisuutena, vaan pieninä osina, joita voi laittaa kuntoon yksi kerrallaan, hän ehdottaa.

Esimerkiksi voi aloittaa keittiön mukihyllystä tai eteisen lapas- ja villasukkakorista ja miettiä, mitkä tavaroista oikeasti ovat käytössä ja mitkä jäävät aina kaapin perälle. Poistamalla ylimääräiset joukosta saa tehtyä tilaa niille, joita oikeasti käytetään ja tarvitaan. Kun huomaa onnistuvansa yhdessä kohdassa, tavaroita karsivaa siivousta voi vähitellen laajentaa, kunnes koko koti on käyty läpi.

Projekti ei silti lopu vielä siihen. Poistettu tavara pitää lajitella ja hoitaa asianmukaisella tavalla eteenpäin. Tuttu perusohje on jakaa tavarat kolmeen ryhmään: hyväkuntoisiin ja arvokkaisiin, jotka voi muuttaa rahaksi, ehjiin ja siisteihin mutta rahallisesti vähäarvoisiin, jotka voi lahjoittaa pois, sekä rikkiin ja muuten käyttökelvottomiin, joiden osoite on jätteenkierrätys.

– Jos ei ole aikaisemmin tottunut myymään omia tavaroitaan, kannattaa ensin tutustua netti- tai fyysisiin kirpputorihin ja tutkia ja vertailla niiden hintatasoa, jotta oppii hinnoittelemaan tavarat sopivasti. Arvokkaiden esineiden hintaa, tai sellaisten, joiden arvosta on epävarma, on hyvä kysyä erikseen asiantuntijalta, vaikkapa panttilainaamosta tai antiikki-liikkeestä, Niina Silander neuvo.

Jotkut kirpputorit ottavat tavaraa myyntiin myös sillä periaatteella, että ne hoitavat asiakkaan tuomien tavaroiden hinnoittelun ja myynnin, ottavat provision itselleen ja maksavat loput asiakkaalle.

Hyödytön muuttuu avuksi

Moni haluaisi mielellään ohjata itselleen tarpeettomat esineet hyväntekeväisyyteen. Siihen on monia erilaisia tapoja riippuen siitä, millaisesta tavarasta on kysymys.

Yksi osoite ovat tietysti hyväntekeväisyysjärjestöt. Muun muassa UFF, Fida, SPR:n Kontti ja Pelastusarmeija ottavat vastaan ehjiä ja siistejä huonekaluja, vaatteita ja kodin käyttöesineitä, samoin koriste-esineitä, ryijyjä, tauluja, valaisimia ja

muuta kodinsisustukseen liittyvää. Myös kierrätyskeskuksiin voi viedä vastaavia tavaroita. Monilta järjestöiltä ja kierrätyskeskuksilta voi tilata hakijan, joka noutaa lahjoituksen kotoa asti.

– Hyväntekeväisyyteen voi lahjoittaa monenlaista tavaraa, kunhan muistaa pari tärkeää asiaa. Ensinnäkin kaikkien lahjoitustavaroiden täytyy olla käyttökuntoisia, ehjiä ja puhtaita. Rikkiinäiset vaatteet tai vaikka lelusarjat tai palapelit, joista puuttuu osia, eivät ole kelvollisia lahjoitustavaroita vaan jätettä. Toiseksi pitää varmistua siitä, että lahjoitukselle on tarve. Kaikki mahdollinen ei ole tervetullutta joka paikkaan, joten kannattaa aloittaa kysymällä, Niina Silander muistuttaa.

Tavarat voi toki myös myydä itse ja lahjoittaa rahat haluamaansa kohteeseen.

Jotkut tarvikkeet, jotka eivät enää kelpaa kierrätykseen ihmisten hyväksi, voivat löytää paikkansa muualta. Kuluneet ja nuhruiset patjat, takit, huovat, tyynyt, lakanat ja pyyhkeet voi lahjoittaa löytöeläinkoteihin, joissa niitä käytetään nukkuma- ja hoitoalustoina. Niidenkin tarvetta pitää tietenkin tiedustella ensin vastaanottajalta, ja ne on lahjoitettava puhtaina, kuten ihmistenkin käyttöön tulevat tavarat.

Nopea kierrätys säästää

Niina Silander muistuttaa, että tavaroiden kierrättämisen tavoitteena on ennen kaikkea niiden pitkä käyttöikä, joten parasta olisi saada ne eteenpäin nopeasti. Nurkkiin seisomaan jäänyt ja unohtunut tavara vanhenee. Vuoti muuttuu, harrastusvälineet kehittyvät, vanha elektroniikka ei kykene yhteistyöhön uudempien laitteiden, tallenteiden ja liitäntöjen kanssa. Sinänsä käyttökuntoiset esineet muuttuvat jätteeksi, koska aika ajaa niiden ohi.

Varastokomeron pimeydessä hyödyttömänä lojuva tavarakasa voisi sitä paitsi helpottaa jonkun elämää jossakin toisaalla. Kierrätyskeskukseen viety lastensänky voi ratkaista yhden perheen akuutin ongelman; kasa hylättyjä matchbox-autoja taas saattaa sisältää aarteita, jota keräilijä on pitkään metsästännyt.

Hankalimpia ovat ongelmaesineet, kuten muodista poistuneet vaatteet tai esimerkiksi sukulaisten arvottomat sisustustaulut. Kuka huolii 20 vuotta vanhoja vauvan potkuousuja tai tauluja, joissa kehykset ovat kuvaa arvokkaammat?

Niina Silander muistuttaa, että kirppistely on nykyään suosiossa, ja se taas tarkoittaa, että retro kelpaa.

– Nykyaikana ei ole olemassa vain yhtä muotia, vaan monien mielestä vanha ja erikoinen on kivaa, ja he etsivät juuri sitä. Siksi veisin arvottomilta tuntuvat mutta ehjät ja käyttökelpoiset esineet joka tapauksessa kirpputorille tai kierrätyskeskukseen. Aivan kaikelle ei löydy ostajaa, mutta ylläpitäjät osaavat hoitaa sellaiset oikeaan lajitteluun, hän rohkaisee. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Radiosta tuli suomalaisten yhteinen kansanhuvi

1920-luvulla Suomi oli nuori tasavalta, joka vastasi monia tärkeitä instituutioita. Esimerkiksi säännöllinen yleisradiotoiminta alkoi meillä vuonna 1926, tarkalleen sanottuna perjantaina 9. syyskuuta. Suomen Yleisradio, ystävien kesken Yle, viettää siis tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuottaan!

Lähetynsä kuulutti alkaneeksi kulttuuripersoonaa,

oopperalaulaja Alexis af Enehjelm, josta tuli siten Ylen ensimmäinen kuuluttaja. Saman vuoden joulukuussa alkoi muun muassa Markus sedän Lastentunti, joka ilahdutti lapsia huikeat kolmekymmentä vuotta. Ensimmäisenä vuotenaan Yle aloitti myös kieltenopetuksen, radioinnit eduskunnasta sekä sinfoniakonserttien lähettämisen.

Aluksi ohjelmia tallennettiin vain kokeeksi, joten Yleisradion ensimmäisiltä vuosilta ei ole harmillisesti säilynyt ohjelmia kuultavaksi. Radio säilyi kuitenkin suomalaisten välisenä 1950-luvun loppuun saakka, jolloin hiljalleen yleistynyt televisio alkoi korvata sen kansanhuvina.

Lähde: www.yle.fi

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

RISTIKKO

Kitukasvuinen

Kouluista

Suussa

Allöt- töö

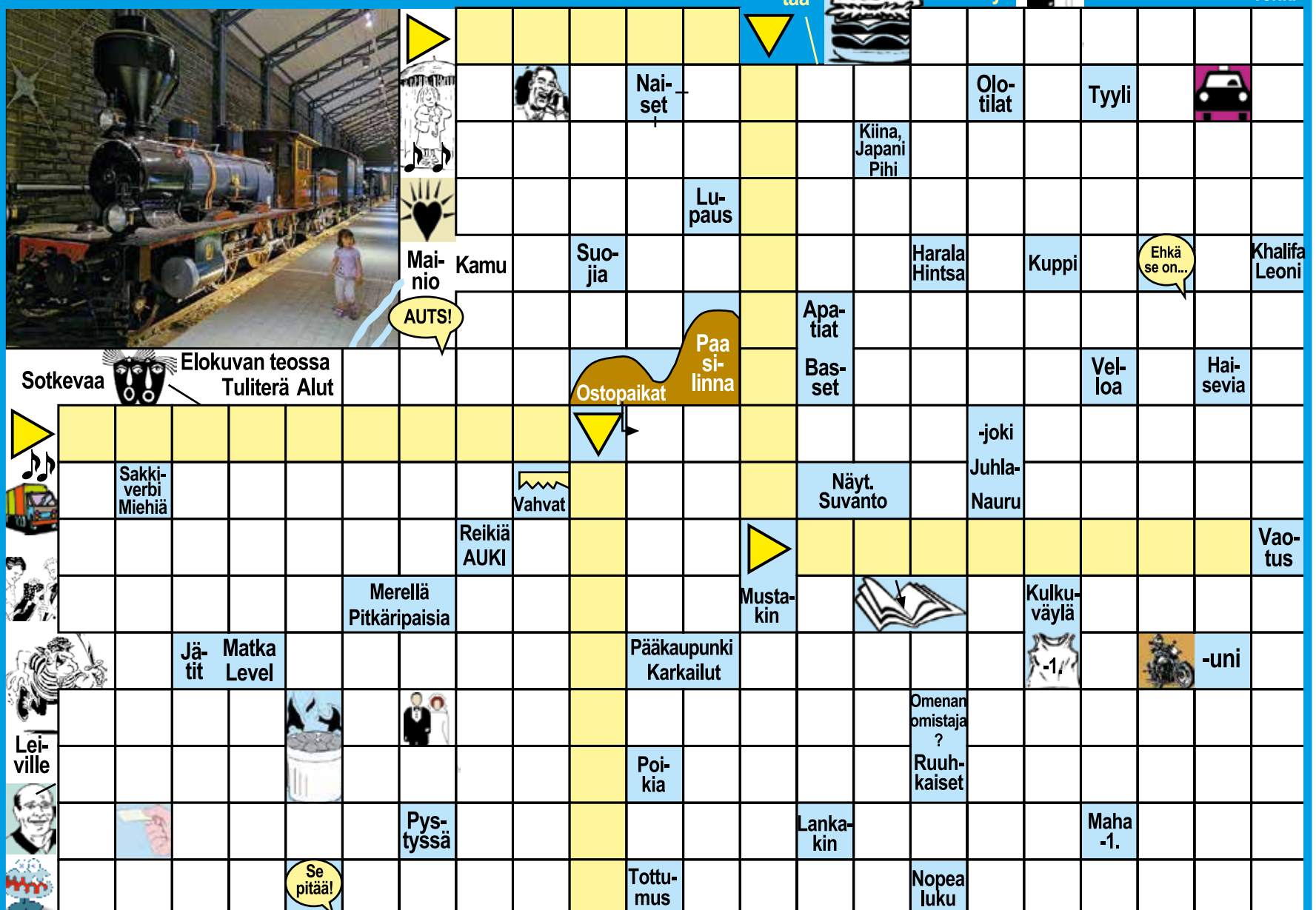
Allöt- töö

Säädetty

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Arabivaltio

Satu- renki

Lainaneuvotteluun nopeasti?

Meillä onnistuu.

Meillä asuntolainan haku on mutkatonta. Pääset nopeasti tapaamiseen ja päätöksen saat omalta pankkiasiantuntijaltasi. Hae elämäntilanteeseesi sovitettua asuntolainaa ja kysy myös lainaturvaa.

Lämpimästi tervetuloa.

OmaSp Hämeenlinna
Sibeliuksenkatu 11.

OmaSp Riihimäki
Hämeenkatu 9-15.

omasp